

A

186

—

五

—

MAROSVÁSÁRHELY

Bölyei Doka. Könyvtől

Számozatlan: Teljes

Teljes 893 8°

PÁPAI

PÁRIZ FERENCZ

Ábrahám Patriarkha

fia Izrah és

Bethuel leánya

Rebeka.....

beszélgetés

1794.

Szautz

ÁBRAHÁM PÁTRIÁRKA'
F I A

H I S T O R I A

És BÁTHUEL' Leánya,

R E B E K A

Házasságok' Alkalmatosságával lett
B E S Z É L G E T É S.

Mellyet

A' Méltóságos Ur Erdélyi Fő-Cancellarius

G R Ó F

BELHLEN MIKLÓS Urán,

És Szerelmes Házastársa GRÓF

RHÉDEI JULIA Asszonyon

Méltóságos Háza' Öröme Napjára

6620 $\frac{uu}{8}$

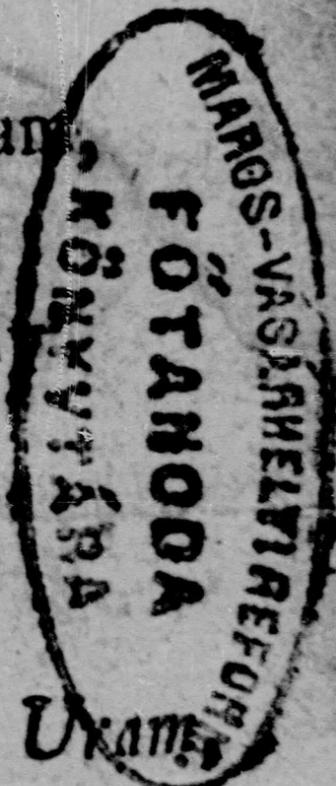
Mellyen

A' Méltóságos GRÓF URFI
Széki TELEKI SÁNDOR Urán,

És Méltóságos GRÓF KIS-ASZSZONY

BETHLEN JULIA

Isten' Rendelése szerént-való Házassági össze-kelesek
véghez-vitetni fog, köteles jó indulatból, tisztességes és
oktató Múlatságra. Magyar Verseken ki-adott, és a'
meg-nevezett Méltóságoknak alázatosan ajánlott
a' Nagy Enyedi Kollégiumból,
1703-ban P. P. F.

Pipai ...

M. Vásárh. Nyomtt. ...

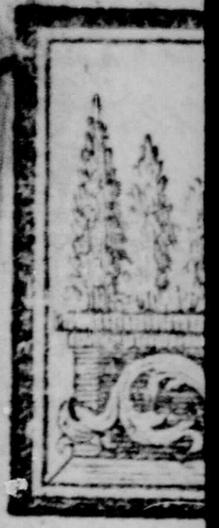
Ö

1794

PÉLDABESZÉD. XIX: 14.

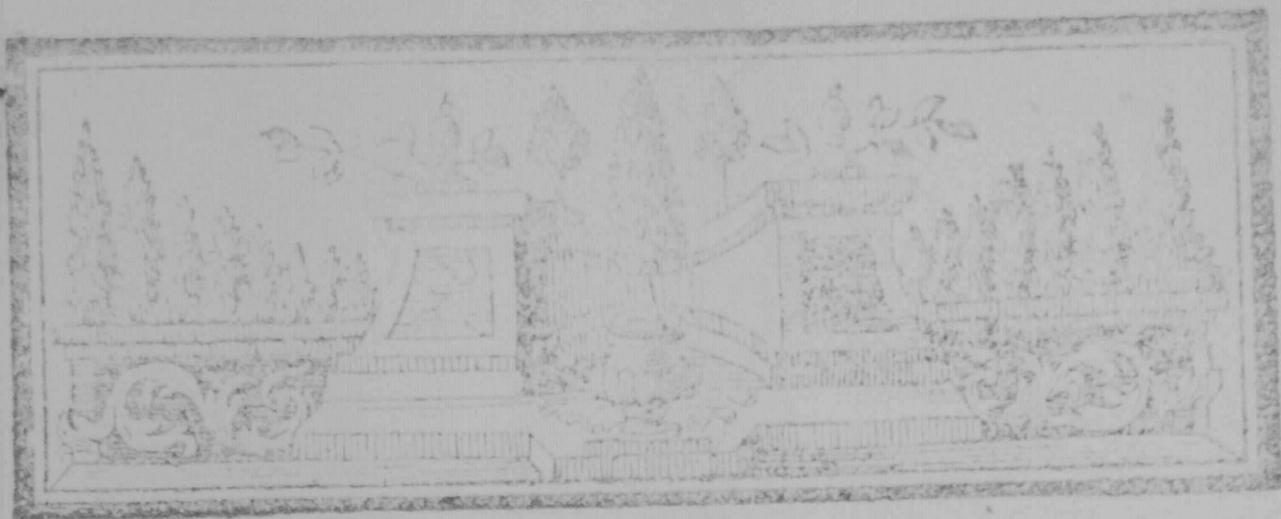
AZ URTÓL
VAGYON AZ ÉRTELMESES
FELESÉG.

E

Ab. **N**

Te a'
Lát
Sok F
Atyafia
Egyik
Tud
Többi
P'sakot
Tsak
Kor
Hogy
P'sak a
Nem r
Egy
P'sak a
z ö
) lefz
Övé
Övé n

ELSŐ BESZÉLGETÉS.

ÁBRAHÁM, ÉLIÉZER.

Ab. **M**iólta meg-hala az én édes *Sáram*,
Életem' fok baját kivel, míg élt, osztám
Egy fejemre szállott már minden nya-
Te a' mit segítesz *Éliézer* szolgám. (valyám;

Látok fok roszsz példát, fok rút veszekedést,
Sok Fiútól Atya, Anya, szenved verést,
Atyafiak közt-is szörnyű ellenkezést,
Egyik másik előll kapdossa az Ős részt.

Tudod, gyermekimet én meg-osztottatám,
Többinek réizeket én pénzül ki-adám,
*Psá*kot házamnál Örökösnek hagyám,
Tsak egyik-is méltán már nem vehet reám.

Koros ember vagyok, akartam kerülni,
Hogy én javaimon ne perelne senki;
*Psá*k az Örökös, a' többi menne-ki:
Nem maradt tudtomra fenn akadály semmi.

Egyaráns nem jútott, nem tehetek róla;
*Psá*k az Isteni Igéretnek Fija.

az ő Magvára néz egész *Kananéa*,
) leszsz én utánam mindenemnek Ura.

Övé minden öreg 's minden apró barnom,
Övé minden szolgám és minden izolgálóm,

Szölök, szántó-földek, minden majorságom;
Nints' más gyermekemnek ezeken hatalom.

Három elztendeje *Sárát* el-temettem,
Szász negyven elztendőt én magam el-értem,
I'sák Fijam negyvent, a' mint fel-vetettem,
El-ért, házalságát e'dig nem kerestem.

De már én vén lévén, ő-is azt el-érte,
Isten' rendelését hogy szentül kövesse,
Élete' társául legyen egy Jegyese,
Ki legyen szemének ő gyönyörűsege.

Élié. Látok házafuló lok tsúfos példákat,
Mezítelen szája éretlen ifjakat,
Tizen-négy elztendős gyenge Leányokat
Öszve-adnak fokban, és szerezik bajokat.

Igy a' gazda nem tud semmit-is keresni,
Gazdaszfzony nem eszes a' gondot vitelni:
Nem tudnak, egy szóval, semmi jóhoz fogni:
A' kélz hamar el-kél, meg-kell szegényedni.

Eszem, iszom Ifjak gazdát meg-kérülik,
Erőssen uralják, mindenütt kísérik:
Lopnak rajta, borát és kenyerét költik;
Húsát rólla észik, tsontját ebnek vetik.

Más felöll az Afzfzonty vén szulék kísérik,
Öltöztetik, féltik, természet dítserik;
E' mellett magokat bizony nem felejtik,
A'dik mesterkednek, szemét-is ki-kérik.

A' mi nagyobb, mi lézzen a' végek;
Tsak el-tsenevéznek idő előtt ezek,
Gondját sem viselik, ha leszfz, gyermekeknek,
Magok-is gyermekek lévén, 's értetlenek.

Dolgot-is nem talál az illy' ifjú gazda,
Rá járnak baráti, a' bort a'dig iszifa,
El-köszvényesedik, gyengül keze, lába,
Bénnaságra fordul régi frífs ugrála.

Ábr. Hogy
De 's kit hon
Mert ha sze
Ne legyen v
Nehezen
Noha néme
De én nem
Nints' szeb
Nagy Ur
Kik nékem
Az *Hittéus*
Tudom id
Ábimélek
Pikbolla-is
Ez minde
De ő Vall
Azonba
Hogy a'z
Vagy Ős
Söt még
E' *Ka*
Tudod b
Ők sem
Egy Iste
Az ig
Környül
E'ről ig
Tsak ez
Ha a
Az ege
Istene
Jovára
Éliéz.
Mind

Ábr. Hogy meg-házasítsam *Psákot*, fel-tettem,
De 's kit hohann végyen, elmém' hányom-vetem,
Mert ha szemem hűnyik, bizony igen félttem,
Ne legyen veszélyül, kiért könyörgöttem.

Nehezen alufzik egy párnán két Vallás;
Noha némellyeknél, látom, az-is szokás;
De én nem ismeretem, látta mit tsinál más:
Nints' szebb, mint a' lelki 's testi meg-alkuvás.

Nagy Uri emberek ezen földön vagynak,
Kik nékem, úgy látzik, hogy mind jót akarnak;
Az *Hittéus Efron* engem' hív Urának,
Tudom ide adná Leányát, Fijamnak.

*Abimélekk*el nagy az esmeretsegem,
Pikbolla-is, tudod, vagyon szövetségem;
Ez mindenik ismeret, igen bersül engem';
De ő Vallásoktól idegen a' lelkem.

Azonban némellyek leányokat adják,
Hogy a'zal vejeket hálójokba hajtsák,
Vagy Ős jószágoktól az által meg-fofsízzák,
Sőt még életét-is gyakran kotzkáztatják.

E' *Kananeusok*, kik között most élek,
Tudod bálványozó ostoba emberek,
Ők sem tudják számát me'nyi az Istenek;
Egy Istenem vagyon, vélek nem tserélek.

Az ígért *Mag* felől ezek nem hallottak,
Környül metélkedést álmokban sem láttak;
E'ről ígéret lett, tsak az én *Magom*nak,
Tsak ez Isten' népe, többi mind átkoztak.

Ha azért *Psákot* itt házasanám,
Az eget a' földel majd öfzve zavarnám,
Istenem *Frigyéből* ötet ki-tagadnám,
Jovára tzelelván épen el-rontanám.

Éliez. Hát ha az házasság által lelket nyerne,
Mind Ipa, mind Napa, Jegyessé meg-térne,

Idegen ház-népből Isten' népe lenne,
Igy az házasságban *Isák* nem vésztené.

Abr. Eliézer, néked egy szóval meg-mondom,
Az egy Fijamon éa ezt meg-nem próbálom,
Bizonytalansággal így nem kotzkázatom,
Nem jól esmériz engem', ezt meg-nem tanulom.

Sok példákból tudok, 's hallok ellenkezöt,
Hogy a' melly Férjfiú igaz Vallásban nőtt
A' Feleségéért végre tserélt hütöt,
A' Bálvány mint métely olly' ragadóvá lött.

Illyen fokot részén a' gonosz társaság;
A' babona tsitsó ám tsak ollyan jólság;
Meg-fzedül, ezt látván, a' tudatlan vakság;
A' mi nagyobb, hódolt a' képzelt tudólság,

Istenem! mi esék az ártatlanságba,
Kigyóval az *Eva* mind a'dig futtoga,
Hízelkedő erő míg belé akada,
Bólts Férjét magával ejté nagy romlásba.

Közlebb, hogy fijamat *Ismaelt* említsem;
Mert hogy ezembe jut, el-vész minden kedvem,
Jó háznál született, környül-metéltettem;
De már ő a'nyi tűz, mennyiszer említem.

Nem a'nyira vetek reá, mint társára,
Amaz Egyiptomi bálványos leányra,
Kit szerze ő néki az anyja *Hágára*,
Nem annyira teste' mint lelke' kárára.

Attyának Istenét el-hagyá *Isis*ért,
*Ósiris*ért, szénát évő Istenekért,
Vadászok Istenét választá az URÉrt,
Minthogy ő-is vadász szerentsét várt azért,

Kóré Bátyám fija' *Lót* ötsém mint jára,
Jámbor Isten felő tanult ember vala,
Pogány atzizonyt véve, onnan két leánya,
Irtózik az ember mit műveltek rajta.

Isák.

Isáknak
Mint érje
Mészze-i
Mint-sem
Lehet
Emberség
Vagy Ur
Vagy tsi
Az illy
De még-
A' felől
Mert ez
De a'
Nem le
A' lelke
Áldást
Élié.
En az
Most la
Elmén
Abr.
Eliézer
Semm
Értsd-
Isák
Nagy
Tudo
Vidd
Élié.
Tüzé
Kivá
Híz
Abr
Bets

Isáknak én inkább kívánom halálát,
Mint érjem valaha ilyen Házafságát,
Meiszze-is el-küldök, fel-kerefem Társát,
Mint-sem hogy én lássam lelkének illy' kárát.

Lehet a' Feleség büszke és vakmerő,
Emberséges embert házából ki-néző,
Vagy Ura süvegét fejében viselő,
Vagy tsintalanságra vetemedett meddő.

Az illyen-is nagy baj a' szegény Férfinak,
De még-is olyan nagy láttatja nints' a'nak,
A' felöll a' házi dolgok mint folyhatnak,
Mert ezek mint külsők, 's orvosoltathatnak.

De a' ki babonás, pogány, istentelen,
Nem lehet hogy Férfi soha nyerjen ebben,
A' lelke miatta örökké ég tűzben,
Áldást sem lát házán, veszni kell mindenben.

Élié. Soha bizony e'ről így nem gondolkodtam,
Én az házafságot könnyebnek tartottam;
Most látom, miben áll, hogy töled hallottam,
Elmém' tsekélysege szélesedett Uram.

Ábr. Régi még-hitt szolgám, leg-hívebb embe-
Éliézer te vagy, ezt veled közlöttem, (rem,
Semmit ebben nem tud az egész tselédem;
Értsd-meg hát bővebben, a' mit én fel-tettem.

Isák Fijam' dolgát azért reád bízom,
Nagyban bírállak-meg, de azt-is jól tudom,
Tudod természetem, benned meg-nyúgtatom;
Vidd véghez hát híven, a' mi én szándékom.

Élié. Uram tsak parantsolj, kész az engedelem,
Tüzön, vízen, éltem' érted nem kíméllem,
Kívánságod' értvén, bizony véghez viszem;
Hiszem Istent, léfzen segedelme velem.

Ábr. Látom, nagy Urak-is fokszor vagynak, baj-
Betsületet ritkán vallnak szolgájokkal, (jal,

Siető az útiok, nem gondolnak a'zál,
Dögön el-maradnak Noé hollójával.

Többire most majd mind olyanok a' szolgák;
Nem mi tiszték, tsak a' napokat számlálják,
A' fizetést igen szorossan kívánják;
De nem bétüilletet, tsak a' bért vadászfizák.

Szemben mindenre rá ígérük magokat,
Esküsznek, hogy fogják serényen dolgokat;
De mihelyt távoznak, felejtik azokat,
Nyereségnek tartják meg-tsalni Urokat.

Téged' pedig régen én másnak esmérlek,
Ez oka hogy fővé házamnál tettelek,
Fijam tanításán téged' meg-hittelek,
Most-is itt minden jót általad reménylek.

Te vóltál Fijamnak másik nevelője,
Jó Tudományokban 's erköltsben nemzője;
Minden-féle rosztól mint Attya őrzője,
Nem-is tölt hijába ifjúi ideje.

Nagy Urak' gyermekit látom mint nevelik,
Agár, kantár, pohár, tsak a' mihez szokik;
Testét gyakorolják, elme java múlik,
Idővel életek nem érik, tsak rögzik.

Tudós ember nállok vagy on útálatban,
Nints' gyönyörüségek a' bölts írásokban;
Papot látánk, még azt mondják tsúfságokban,
Nem léfzen szerentsénk ma a' vadászatban.

Bóldog Isten! hát ha Ördögöt látnának,
Talám szerentséhez jobban bizhatnának.
Bezzeg nints' efféle szájában Isáknak,
Nem ad ő helyt ilyen hijában-valónak.

Te tetted Fijamat más jobb elméjüvé,
Képzitted igaz Fejedelmi emberré:
Mert tsak elme' java embernek az övé;
A' mi azon kívül, az lehet mind másé.

Igyek
Hü Izol
Földi ja
Es Nem
De n
Meg-is
Kivált
Mellyb
Éli. N
Talám
Nyúgo
Hogy
Abr.
Azon
Mésó
Az ho
Ná
A' L
Egye
Mcg
M
Es e
Hog
Sem
Éli
Nem
Ebl
Egy
A
Ho
Sö
Ta
Es

Igyekezem én-is háládatos lenni
Hű szolgálatodért, 's többre serkengetni,
Földi javaidat meg-szaporítani,
És Nemes emberré szolgálásból tenni.
De még-is magamat adósnak csmérem;
Meg-is bizonyítom, ha még-tart életem;
Kivált telyefedik ha most reménységem,
Mellyben-is tsak nálad nyugott-meg a' szívem.
Élié. Mond-meg Uram ne tartsd elmémet függő-
Talám hűségemről nem estél kétségben, (ben,
Nyugott lehet Lelked bizonyoson ebben,
Hogy jó híved vagyok, és leszen mindenben:
Ábr. Ülünk-le hát, tovább mert nem tartóztat-
Azon vagyok most-is, képemben valljalak, (lak,
Mésopotámia - felé indítalak,
Az hól Ötsém *Nákhor* maradéki laknak.
Nákhornak a' Fija ott lakik *Báthuel*,
A' Leányos ember, ő hozzája menj-el,
Egyet azok közül *Isáknak* jegyezz-el,
Meg-lévén ne képsél, veled együtt hozd-el.
Most pedig tomporám-alá tégyed kezéd,
És esküvésseddel nekem azt ígérjed,
Hogy Fijamnak fenki Leányát nem vészted,
Sem *Nákhor'* házához Fijamat nem viszed.
Élié. Kettőn áll a' vásár: hívom! hát ha nem jő?
Nem én léfzek ebben halandó hanem ő;
Ebben az én fejem felette igen fő,
Egy gondolatomból a' másik pötön-nő.
Ábr. El-jő, én úgy hiszem, mihelyen meg-érti,
Hogy nem idegene a' ki társul kéri,
Sőt atyafi gyermek, és tsak harmad ízi,
Talám magától-is közinkbe fog jöni.
Hogy ha pedig máfok eszéből ki-vernék,
Es hozzánk el-jöni tsak nem ígérkeznek,

Másképen dolgának nintsen szaporája,
Mindenütt nem lehet maga szeme 's lába.

Éliézerben jó szolgálai jeleket,
Hűséget, hallgatást és nagy serénységet,
E' mellett pediglen szelíd emberséget;
Látok Isten-felő szép jámbor életet.

Vagyon-is illendő keménysége néki,
A' szó-fogadatlant hamar még-is veri,
Kivel mint kell bánni, elzefen meg-nézi,
Boszszúját helytelen senkin ő nem üzi.

Nem részeges, nem kell sem kártya, sem kotzka,
Mert némelly szolgának nintsen egyéb dolga,
Ki nem esik soha kezéből a' pipa,
Mint a' györi kapu olly' füstös a' szája.

Sok, kit Ura dolga ágyból fel nem venne,
Mély-földekig kupa borért el-kísérne,
Udvarban étlen-is inkább el-henyélne,
Mint jó fizetésért dolgos házhoz menne.

Élsézernek én nem hallottam szitkát,
Sem rút esküvését, sem irtózó átkát,
Más, szerettéből-is csak szórja az attat,
Esküvés nélkül nem szólja három szavát.

Mind ezekből méltó reménységet vettem,
Betsületemre jár a' hová küldöttem;
Azért alázatos könyörgéssel kértem,
Hozza-meg javunkra az én Jó Istenem.

Isáknak-is ezen dolgot meg-jelentem,
Mert ő még nem tudja hová 's mint küldöttem,
De ha én a' dolgot elméjébe télszem,
Mint jó szelíd Fiú kélzen enged nékem.

HARMADIK BESZÉLGETÉS.

ÁBRAHÁM, ISÁK.

Eljam! azt a' napot én régen kívántam,
Isten meg-mutatván, hogy én azt tudhassam,
Ki

Ki léssen? ki által Ípának hívassam,
'S Kiben a' meg-ígért Nemzetemet lássam.

Menyem neu Leányom, azt szokták mondani,
Tudok fok példákból én a'tól tartani;
Mert a' Leány szokott fokszor álnok lenni,
A' mi benne lappang azután kél az ki.

Utánnam róllad szól Isten' ígéreti,
Minden Atyád fia ebből rekedett-ki;
Ti d *Kananéa*, nem vészen részt senki,
Rajtad kívül a'hoz senkinek nints' közi.

Régen vagyon nékem akaratom erre,
Hogy keresnék Elted' Társa a' ki lenne,
Olyat kiben mind én meg-nyúghatnám, mint te,
Egy baiból pediglen nagyobbba ne ejtne.

Most azért jó Fijam vedd reá magadat,
Hogy így szaporítsa-meg Isten Magodat;
Míglen meg-halok, hogy lássam Aldásodat,
Kezd-el tanátsomból új Gazdaságodat.

Isák. Édes Atyám, de hogy hogy tselekedhessem,
Nints' négy Észte deje miolta kesergem,
Sára édes Anyám' távozását tőlem;
Hogy kell síralomról illy' örömré lépnem.

Abr. Illik az Embernek Kedvesét síratni,
De a' rendi felett ezt sem jóvalhatni,
Kivált kinek a'ról vagyon erőss hiti,
Hogy a' mi Halottink fel-fognak támadni.

Ne kövefsük itt a' *Kananeusokat*,
Kik tovább nem vízik vígasztalásokat;
Hanem tsak a' sírba temetik azokat,
Halálokön túl nem látják ő javokat.

Isák: Édes Atyám, hát ha még nem-is ideje,
De az ám hadd legyen, akadozok ebbe,
Hol találnék kinek velem mind erköltse,
Mind pedig Vallása szépen meg-egyezne.

Mer

Mert
Akarato
Olyan
Hogy n
Abr.
Mert n
Élőzert
Lás m
Isák.
A' bel
Mind
Jó m
Abr.
Éppe
Ha l
El-t
Isák
Hol
Igy
Isten
D
Hát
No
Mi
M
No
Bé
P
D
S

Mert én, noha erről még nem gondolkoztam,
Akaratod alá akaratom adtam,
Olyan Fijad lenni mindenkör kívántam,
Hogy méltán senkitől ne vádoltathassam.

Abr. Jól tselekfized Fijam, úgy áld-meg az Isten,
Mert nem lehet kétség én ízeretemben,
Élőzert várom, légy jó reménységben:
Lás minden dőlgoéhoz míg el-jő, íerenyen.

Isák. Éliezer hól van, még azt-is nem tudom,
A' beszédeiből hanem ha gyanítom,
Mindem dőlgom aránt rád vetettem gondom,
Jó munkádnak végét jó fiú el várom.

Abr. En ötet küldöttem Atyánfiához,
Éppen Siviába a' Nákbor' Házához,
Ha Istentől vagyom, onnan egy Leányt hoz,
El-tökélett szándék, Elmém már nem haboz.

Isák. Tsudálkozom vala, beszéded mit tégyen,
Holott soha erről nem-is szóltál ingyen;
Igy értvén a' dőlgot reá hajlok könnyen.
Isten' és jó Atyám' akarátja légyen.

De hát ha el-nem jő; Hazáját nem-hagyja,
Háza füstí jobban tetszik; mint más lángja;
Noha meg-kell lenni, ha Isten akarja,
Mindeneknek Szívét a' ki hajtogatja.

Bízom én-is, hogy az Isten véghez-viszi;
Mert ő kezdette ezt én elmémben nyomni,
Nem most kezdettem én az Istenhez szokni,
Békével el hozzák ő erőls Angyali.

Légyen mindenekben Isten' Akarátja,
Pénz, Jószág, és egyéb Atyák' adományja,
De a' jó Feleség tsak az Isten' dolga,
Sem Tanáts, sem Erő, nem használ itt soha.

NEGYÉDIK BESZÉLGETÉS.

É L I É Z E R.

EN URamat e' dig meg-áldotta Isten;
De már minden-felé szemlélgetvén itten,
Látom, Hegy, Völgy, Mező, Víz, Ember, és min-
E' melzfze Országban nékem esmérletlen. (den,

Ugy gondolom *Kárán* ez Város előtttem,
Hól *Báthuel* lakik, kihez én küldettem;
De nem látok Embert, kitől meg-kérdhessem,
Melly utfzán, vagy háznál, *Báthuel*t keressem.

Nagy dolog pediglen, a' mi rám van' bízva,
Hozzá nem foghatok a'hoz tsak kardéba,
Mit tsináljak e' nagy bizonytalanságba?
Nintsen egy esmérőm, ki tanátsot adna.

Azt tselekszem, a' mit szoktanak követni,
Kik valamelly Tengert akarnak keresni,
Follyó víz után kell azoknak credni,
Mellyet tudnak azon Tengerbe szakadni.

Látok távól Kútat, az hová sietnek,
Vízec meríteni e' Várból mindenek,
Kivált immár mostan hogy Estvére kelnek,
Látom szorgofok-is a' merítő vedrek.

Itt-is folyamodom hozzád én ISTENEM!
E' sereg Leány közt mütasd-meg énnekem,
Az *Isák'* számára kihez légyen kedvem,
Tanáts nélkül vagyok, URam taníts engem'.

Senki nem vallotta kárát Könyörgésnek:
Tsak róllam-is példát vehetnek mindenek.
Nem vólt haszna sokszor sok verejtékemnek,
Egyedül ISTEN vólt ereje erőmnek:

Szánd-meg az én Uram' *Ábrabám'* vénségét,
Otthon én utánnam sok epékedését,
Téged' ISTENT kereső sok Könyörgését,
Hozzá jó kedvednek add-ki itten jelét.

E' lé-

E' légy
Sok Leán
Hogy víz
Én közel
A' mel
És az mi
Vízec ad
Légyen
Mert
Idegen
Azért ts
Segéld

REBB

Majd

A

Vatsor

Mert

En

A'nak

Öldal

Vagy

Me

Még

En ts

A' ki

M

A' re

Szép

A' p

E

Me

Mir

Te

E' legyen pediglen Szereteted' jele:
Sok Leányzók gyűlnek most kúthoz seregbe,
Hogy vizet mérítsen ki ki ő vedrébe,
Én közel meg-állok a' kút' ellenébe

A' melly Leányzótól pedig vizet kérek,
És az mind énnékem mind a' tevéimnek
Vizet ad és merít, míg meg-elégednek,
Légyen az Jegyese Uram gyermekének.

Mert tsak hijába itt én tudakozálom.
Idegen lévén, lesz' az én szóm tsak álom,
Azért tsak egyedül te hozzád folyamom,
Segéld tanátsoddal az én gondolatom'.

ÖTÖDIK BESZÉLGETÉS.

REBEKA: ÉLIEZER, DUMA, Éliezer' inassa.

Majd estve lesz', hamar ki-futok a' kútra,
Az alatt pediglen te *Paradaliska*,
Vatsorát készítsed, minden legyen tiszta,
Mert a' te étkedben gyakran esik hiba.

En mihelyt a' házból dőlgomra ki-lépek,
A'nak én rend szerént ezt a' hasznát vészem;
Oldalához ragad fazékamnak étkem,
Vagy tóval a' leve benne nem ehetem.

Meg-lásd szépen süljön az a' borjú tzímer,
Még most a' veséje majd hamuba hever:
Én tsudállom, hogy ő mindjárt szunnyadni mér,
A' kit a' vas kalán annyiszor verten vér.

Most jól van a' paré, meg ne kozmásúljon,
A' répának nem árt, vedd-ki, tsak úgy álljon,
Szép kövér Berbétsnek a' szegyivel vagyon:
A' pogátsa hamú alatt meg ne aszson.

En oda nem kéfem, mindjárt itthon termek,
Meg-látom mit mívelsz, bizony számot veszek,
Mindenben mindenütt mert én nem lehetek,
Te vagy rosszsz, miattad én-is ott szenvedek.

De'

De mit látok ezek mitsoda emberek,
Idegen Országi az ő öltözetek:

A' mint hallom, nem-is egyez velünk nyelvek,
A' kút mellett vagynak oda hogy hogy menjek.

Ez idegeneket nó én addig nézem,
Majdon a' vederrel magam' itt felejttem:
Vólna pedig otthon nekem mit mívelnem,
Az én jó szolgálóm tudom mit főz ennem.
Dum. Bezzeg Leány ám ez! mondom Uram én-is,
Szép természetű, fehér, piros ortzája-is,
Természete pedig a' színe nem hamis
A' mint észre vészem, nem szinte gyermek-is.

De mint illik tejér kezében a' veder:
Bezzeg itt a' Leány mint nálunk nem hever,
Az öve arannyal szőtt széles heveder:
Jó erőss, né me'nyi vizet húz-fel egyszer.

Hogy nem vigyázzsz Uram, mitsoda természet ez?
A' mi Leányink tsak merő majmok ehez,
Nézd-meg valójában szemednek ne kedvezz,
Ne keress mást, tsak ezt vehetnéd kezédhez.
Élié. Hamarébb szemedbe akadt néked *Duma*,
Én a' fok Leány közt meg nem láttam vólna,
UR ISTEN jelentsd ki, talám szinte ő az,
Kieért könyörgöttem e' hofszas útamba.

Fogd e' Tevét *Duma*, bizony meg-szóllítom,
Majd hozzája megyek, mert siet úgy látom,
Ki Leánya legyen majd ki-is tanúloom,
Több beszédem hozzá, úgy alkalmaztatom.

Egészséggel ez Hely' tisztes szép Leánya!
Reb. Békeiség néked-is más Földnek Férfia!
Élié. Egy szót szóllok, a' dig ne szánj mulatnia,
Vedredből hadd igyam mert el-szomjúztam ma.

Reb. Fogjad Uram igyál, ne élj fok kéréssel,
Tisztán merítettem, igyál, a' me'nyi kell;

Söt a' T
Meríték
Hozz
Meg-tó
Híszem
Meleg
Élié.
Külső,
A' mit
A' kit
Miké
Némel
Némel
Én tar
De
Felém
Meg-a
El-kez
Reb.
Hozz
Meg-
Njnts
Élié.
Mire
Nem
Hog
E'
Jó e
Kcz
Ez
Re
Jó
Má
Ö

Sőt a' Tevéknek-is egy-néhány vederral
Merítek ha tetszik, nem fáradok ezzel.

Hozzátok közzelebb Szólgák a' tevéket,
Meg-töltöm a' válut, igyanak eleget;
Hiszem nem vészszük itt mi pénzen a' vizet;
Meleg van, enyhítsék el-epedt bélüket.

Elié. Bóldog Isten, hiszem jól tanúlt Leány ez!
Külső, belső szépség ebben mint meg-egyez,
A' mit pedig inkább Lelkem itt meg jegyez,
A' kit én keresek, bizony az lehet ez.

Mikor illy' dologban vagyon elő-mentek,
Némellyek köszönik azt a' Szerentsének,
Némellyek a' magok serény elméjének;
Én tartom az Isten' Gondvifelésének.

De ímé el-végzi szinte a' víz merést,
Felém igyekezik, hozzám jó-is mentést,
Meg-ajándékozom, úgy téztek más kérdést,
El-kezdem előre itt az esmérkedést.

Reb. Látván idegenben nagy emberségedet,
Hozzám egy Leányhoz erefzkedéfedet,
Meg-itatám vízzel szomjú Tevéidet;
Nintsen-é mit kívánj édes Uram többet?

Elié. Nintsen, mert még ez-is felette sok vala;
Mire emberséged téged' le borsátá;
Nem lehetek én-is olly' háládatlan ma,
Hogy nálad ne legyen kedvem' ajándéka.

E' szép arany-függőt tőlem azért fogd-el,
Jó emlékezetre homlokodra tedd-fel:
Kezedet-is adjad, hadd ékesítsem-fel
Ez Ofirból hozott két Arany-peretzszel.

Reb. Egy kevés kút-vízért sok ennyi ajándék,
Jó Uram, mit gondolsz? ugyan meg-po'sdulék,
Más ékességekhez szoktattak Atyámék,
Ő Gyermekieket *virtus*sal neveiték.

Elié. Ki neve Atyádnak, ha szabad kérdeni?
Reb. *Báthuel*, ha fogtad valaha hallani.

Elié. De mellyik *Báthuel*? hadd tanúhassam-ki.

Reb. *Nákkor* édes fija, kit *Milka* szült néki.

Elié. Mit hallok! melly közel járunk mi egymás-
Közelített ISTEEN az én jó tzéломhoz: (hoz,
Harmad ízed vagy on néked az *Isák*hoz,
Abrabámnak az én Uramnak Fijához.

Reb. Uram de mitsoda *Ábrámat* emlegetsz?
Nákkor bátyját talám? ha úgy van, közelgetsz,
Az esméretséghez, 's kedves vendég lehetsz,
Jöjj Atyám házához, ma tovább nem mehetsz.

Jó szállásod léfzen nállunk mind magadnak,
Szalma, abrak elég a' fáradt marháknak;
Szüléim, mint ISTEEN' Angyalát úgy látnak,
Mett híret-is ritkán halljuk *Ábrabámnak*.

Én el-mégyek előll, jó hírt viszek haza,
Ditsekedem én-is így ajándékodba;
Az Atyám házának léfzen öröme ma,
Ne késsél meg-szálni, mert a' Nap le-hajla.

HATODIK BESZÉLGETÉS.

É L I É Z E R.

EZ útban ISTEENEM be meg-bóldigítál:
Fáradtságom nem-is érzem, úgy meg-áldál,
Hogy kevés munkával már ízembe juttatál,
Örök tanátsodban kit nekünk gondoltál.

Nagy Ember gyermeke, még pedig Atyafi
A' dolog kezéből, úgy látom nem sír-ki;
Észfel, emberséggel folynak a' beszédi;
Kényesnek, kevélynek nem mondhatja ienki.

Koránt sem illyenek a' *Kanaán*-béliek,
Kik kitsinységektől kényeztetve nőnek,
Kenődnek, fenődnek, és téjben ferednek,
Minden gondjok tsak hogy bőrökkel tessenek.

Tán-

Tánta
Minden
Metszel
Meg-izz
Ez n
Kemén
Tzikor
Isák ak
Tud
Várako
Hova
Hívatl

LA
E des
E A
Ez fü
Tsud
Reb.
E' dig
Néke
Egy
Lál
Ez k
A' di
Vats
Élie
Tsu
-Lá
Jöji
Él
Ho
Én
Lá

Tántzosok, kártyázók; de nem kell a' gu'saly
Minden fonásokból nem telnék egy ing-aly; '
Metszefz véle? tsak azt nyered, hogy Izégyen
Meg-izzad gondoktól miatta a' fő-aly. (valy,

Ez nem festett igaz természeti ízine,
Kemény, tömött teste, 's meg-van az ereje,
Tzikornya nélkül-is ékes a' termete,
Isák akár holott elő-állhat véle.

Tudom jól, hogy e'dig hírt adott felölem;
Várakozom, talám Attyától jó hirem
Hova szálljak, 's hova Tevéimet köffem,
Hívatlan nem illik bé-szemtelenkednem.

HETEDIK BESZÉLGETÉS.

LÁBÁN, REBEKA, ÉLIÉZER, DUMA.

Edes húgom, vallyon nem álmod beszélfz-é?
Abrahám' szolgáját hát ugyan láttad-é?
Ez függő 's peretzek tőle jörtének-é?

Tsudaám, örüljem, nem tudom 's hiddjem-é?

Reb. Édes Bátyám, abban semmi kétség nintsen,
E'dig sem értél-meg engemet semmiben;
Nékem-is nem kitsiny tsudám vala ezen,
Egy víz merítéffel mit mutatott Isten.

Láb. No hát itt nem késem, eleibe mégyek,
Ez kívánt Vendégnek vezetője léfzek;
A'dig Húgom mindenek kéfzen légyenek,
Vatsora ideje van egészségesnek.

Élié. Siet e're felénk egy ember valóba,
Tsuda, ha iménti Leánynak nem dolga.

Láb. Légy áldott meszfzinnen jövő Atyámfia,
Jöjj-bé mindenestől a' mi hajlékunkba.

Élié. Békefseg néked-is; de illy' fzeretettel,
Hogy hívzf engem', kit nem esmérzf téljefseggel?
Én ugyan meg-fzállok nálad nagy jó fzível,
Látom téged' hozzám Isten kéfzített-el.

Láb. Ábrám' embere vagy; a' mint hallottuk,
Es szép jeleit-is a' Húgomnál láttuk,
Nagy Atyánkfiának *Ábraámot* tartjuk,
Hogy felőle töled haljunk, alig várjuk.

Élié. Légyen hálá az én URam ISTENemnek,
Ki újjal mutatja a' mit én keresek,
Házatokhoz én-is örömeft kísérlek,
Jelen-lételemmel hogyha kedvet lelek.

Láb. Mint Atyánkfiait olly' kedvesen látunk;
Készüljetek szolgák, itt ne mulatozzunk;
Hogy elébb nem tudtuk, azt szégyenljük magunk,
Étellet, itallal nyúgodalmat adunk.

Mosódásra vizet adunk lábatoknak,
E' szokása nálunk az úton-járóknak:
Szalma 's árpa elég lesz a' marháknak:
Ugy tselekszom, helye hogy nem lesz' panasznak.

Dum. Ez útban tsak fajtót 's száraz füget rágtam,
Az úti tömlőkből poshadt vizet ittam,
Sok ideje már hogy főtt étket nem láttam,
A' bornak e' puztán hírét se hallottam.

Ma bizony hasamnak el-verem panaszát,
Ha meg-találhatom *Káránban* a' konyhát,
Vagy négy ejtelesnek meg-iszom a' borát,
A' Gazda tégye-el bátor a' pohárát.

NYÖLTZADIK BESZÉLGETÉS.

BÁTHUEL, MOKA *Báthuel' Felesége.*

Bát. **E**nnénk már Gazdaszony, kéz-é a' Vatsora
Tudod még az imént megmondottam vala
Lábán sem jő, az új vendégünk-is oda,
El-poshad az étek, rozízúl ehetünk ma.

Mok. Az étek bizony kész; de ök-is mulatnak,
Míg szalmát abrakot marhájoknak adnak,
Azonban magok-is a' szenytől mosódnak,
Ez az első gondjok az úton-járóknak.

Bát.

Bát. N
Mi oko
Félek,
Nem le
Mok.
A' min
Ajánd
És ho
Bát.
Könny
Vagy
A' má
Há
Ide h
'S itt
Hogy
Mok
Meg-
Gonc
De é
Bát.
Légy
Vigy
Ideg

Éli.

Kö

Bát

L

Má

Bát. Már el-várom ; de te mit gondolsz felőle ,
Mi okon jöhetett e' Szolga illy' mezfze ?
Félek, hogy hirtelen örülünk nékie ;
Nem lehet-é vallyon tsalárdság ő benne ?

Mók. Nem illik itt talám gyanúsoknak lennünk,
A' mint *Rebeka*-is szöll félőle nekünk ,
Ajándékot adott hogy ötet izerefsük,
És hogy Atyánkfia embere el-hiddjük.

Bát. Én pedig azt mondom, nem kell könnyen
Könnyen hívést ember meg-is szokta bánni, (hinni
Vagynak embereknek ezer mesterségi,
A' más Országokat hogy tanulhassák-ki.

Hát ha ő még jól meg-lopta *Ábrabámot*,
Ide hozta tőle a' lopott marhákot,
'S itt a' Leányunknak a'ból gazdálkodott,
Hogy útat veszessen, véle okoskodott.

Mók. Mindent ki-tanúljunk majd a' Beszédéből,
Meg-esmérhetjük az ő víseléséből,
Gonoszság embernek ki-tetszik szeméből,
De érkeznek. Most ne szóljunk többet e'ről.

Bát. Jönek ! hát Afztalhoz nosza készüljenek ,
Légyen mindjárt készen afztalon az étek,
Vigyázz, a' fel-adásban ne légyen véték,
Idegenek előtt jó rendet tégyetek.

KILENTZEDIK BESZÉLGETÉS.

ÉLIÉZER, LÁBÁN, BÁTHUEL, MOKA,
REBEKA.

Éli. **L**E-mostuk már rólunk hoszfzas útunk'porát
Tevéink pajtában eszik a' jó árpát;
Köszöntsük ideje , már az öreg Gazdát ,
Báthuel *Ábrabám* Ötts *Nákhor*' fiját.

Láb. Első dolgom az vólt, hogy meg szólítsalak
Már, hogy az Atyámmal izembe juttassalak ;

Régen már utánnunk hogy ők várakoznak,
Vátsorálni nálad nélkül nem akarnak.

De lám mind a' ketten; Atyám és az Anyám
Szintén az ajtóban állnak, a' mint látám,
Miket fog kérdezni tőled, alig várnám,
'S egyéb beszédeit hogy immár szólhatnám.

Éli. Bábuel Uramnak Ábrahámnak öttse,
Kit *Milka* Nábórnak Házas-Tárfa szüle,
Köros időbe-is hogy illy' egétségbe
Házadnál láttalak, örülök ISTENBE.

Báb. Élj te-is lokáig Ábrahám' szolgája,
Tisztelendő ember, mint jeled mutatja.
Hogy benned Uradat ISTEN látnom adta,
Az én venségemet ugyan meg-újítja.

Mit kérdjek elsőben, magam-is nem tudom;
De a' tudakozást továbbadra hagyom:
Menjünkbe. Az étket hozzák mondton-mondom
Étel-közben veled mind lehet nékem szóm.

Mosdjál kedves Vendég és ülj ide mellém;
Lelkedet Lelkembe, ha lehetne venném,
Magad viselését én úgy meg-szeretém,
Mihelyt leg-először szemem' reád vetém.

Éli. Él az ISTEN, a' dig sem eszem, sem iszom,
Míg véghez nem vízsem veled való dolgom;
Idejét haladta a' Vatsora tudom;
De nékem ételnél nagyobra van gondom.

Én az Ábrahámnak Fő-szolgája vagyok,
Kinek híre 's neve gazdagsági nagyok,
Ezt betsülik igen a' *Kananeusok*,
És a' környékbéli fok apró Királyok.

Kanaan' földében senki nem ér véle;
Ökre, júha, száma nélkül a' ketskéje,
Seregekkel a' fok számarra 's tevéje;
Arannyal, ezüffel tele a' szekrénye.

Ezek

Ezek
A' Ház'
Tsak m
Meg-ve
Ennel
Száz ef
Ezt biz
Ez neg
Már
Mellyr
Mellye
Senki
Szá
Hogy
De L
Háza
M
Hog
Hog
Isák'
M
Mel
Ö a
E'
I
Mu
De
Le
B
T
A
T
K

Ezek mellett pedig tart feles szolgákat,
A' Ház' szükségére számos szolgálókat;
Tsak maga szolgálóival öt Királyokat
Meg-vert egyszer, 's el-széllesztette hadokat.

Ennek a' Sárától születék egy Fija;
Száz esztendő-korban, mikor nem-is várta,
Ezt bizonyos okért Isáknak hívatta,
Ez negyven esztendő az Attya házába.

Már meg-öregedvén, tsak várja halálát,
Mellyre nézve el-is rendelte Jószágát,
Mellyen Örökösnek vallotta Isákját,
Senki nem tarthatja más a'hoz a' julsát.

Szándéka immár ez, hogy meg-házásítsa,
Hogy még szemeivel a' Menyét meg-lássa;
De Lelke idegen, hogy örökös Fija.
Házafulyon akár-kihez Kanaánba.

Mellyre nézve hittel meg-esketett engem',
Hogy ebben mutatnám szolgálai hűségem',
Hogy ő Nemzetségét meszize fel-keressem,
Isák' Feleségét azok közzül végyem.

Mikor én azt vetném: Ha el nem fog jöni,
Meszize Attya házát nem akarná hagyni;
Ő azt mondá, vagyon reménysége néki,
E' dolog' jó végét Isten-től kell várni.

Illik azért nékem mindent el-követnem,
Munkámat nem szánom, hogy meg-álljam hitem;
De ha én ezt így-is véghez nem vihetem,
Leány velem nem jö, fel-szabadúl hitem.

Bát. Eppen meg-újjítál rendes beszédiddel,
Tanátsos Uradnak bölts rendelésivel;
A'dig tartasz szóval, már az étel sem kell,
Tovább mire mentél nem bánom végezd-el.

Élié. Uram után Isten-t követtem mindenben,
Kértem-is, hogy nékem tanáts adóm legyen:

Mit-is tudna másutt tenni egy idegen;
ISTEN munkálódik mindenütt mindenben,

Hofzszas útam után ez határa jüték,
Még ma Estve felé, és egy kúthoz állék,
Hova vízért jöni feles Leányt láték,
Senkit nem címérvén, ottan így könyörgék:

ISTENEM hallgasd-meg és míveld ezt nékem,
Ha tetízik, hogy légyen egy bizonyos jelem,
Mellyből én a' te Szent akaratod' értem,
Akaratod' értvén, azt-is tselekedjem.

Légyen az a' Leány Isáknak Jegyese,
Kitől innom kérvén, örömeft mívelje,
Söt a' vizet a'dig Tevéimnek merje,
Míg azokat épen meg-is elégitse.

Azonban a' mikor én így gondolkoznám,
Rebeka Leányod ére közel hozzám;
Szóllék, 's beszédemmel hozzá botsátkozám,
Kérem, engedné-meg, hogy vedréből innám.

Felel beszédemre igen betsülettel,
A' vedrét meg-hajtja, hogy igyam mennyi kell,
Önként a' válut-is tele tölté vízzel,
Hogy reá menjenek Szolgák a' Tevékkel.

Bát. Ugy vólt-é ez édes Leányom Rebeka?
Reb. Ugy vólt édes Atyám mind valamint mondja,
Söt a'nak-felette mind elő mondotta,
Ki Familiája vagyok, 's ki Leánya.

Élté. Ugy vagyon, azt mondá Báthuel' Leánya,
Az Ábrahám' öttse Nákbor' unokája,
Nagy emberségéért úgy lön ajándéka,
Mellyet szemérmesen tölem el-fogada.

Hogy pedig nékem ez Jelt ISTEN mütatta,
Az én Lelkem elég bizonyságúl tartja,
Hogy tsak ez Személy az Isák' Házás-Társá,
Mint ha szintén ISTEN Égből mondta vólna.

Bát.

Bát. Tsud
Almomban
Élie. ISTEN
Engednete
Igy értv
Nem-is ill
Söt ISTEN
Engemet
Ha ped
Illik tudn
Légyen m
Ki meg-ta
Láb. Aty
Mikor ill
Mók. Al
Mit ISTE
Nékem
Hogy ne
Illy' mef
Mert sol
Bát. Ig
Leányor
Söt IST
Örök F
Éli. Is
Nagyob
Kell ké
Attya.
Bát. F
Láb. B
Élié. E
Ö a' k
Bát.
Mert

Bát. Tsuda dolgok ezek 's elmém felett vagynak
Almomban sem láttam, hogy illyeket halljak:

Élie. ISTENT híván azért segítségül, annak
Engednetek szükség mint Jelek mutatnak.

Igy értvén a' dolgot, egyezzen tanátstok,
Nem-is illik ebben hogy ellent tartsatok;
Sőt ISTEN' újja ez, jól meg-gondoljátok,
Engemet áldással vissza botsásslatok.

Ha pedig kedvetek ugyan nints' reája,
Illik tudnom azt-is, nem tehetek rólla,
Légyen mindenekben az UR' akaratja,
Ki meg-tanít, mit kell mívelnem továbbra.

Láb. Atyám, itt nem lehet nekünk tétovázunk,
Mikor illy' Jeleket adott ISTEN látnunk.

Mók. Akár miben-is mi az ISTENTől várunk,
Mit ISTEN így akar, a'ra Áment mondjunk.

Nékem ugyan minthogy illy' kedves Leányom,
Hogy nehéz nem vólna azt nem tagadhatom,
Illy' mesztze Országra töllem botsátanom;
Mert soha ő színét, úgy hiszem, nem látom.

Bát. Így lévén a' dolog én-is meg-nyúgoszom,
Leányom' Isáktól hidd-el, meg-sem vonzom,
Sőt ISTENNEK tsuda munkájának tartom,
Örök Feleségül nékie ajánlom.

Éli. ISTEN vitte végben bennetek ezeket,
Nagyobb bizonyásra pedig tetfzésteket
Kell kéz bé-adással meg-persételnetek,
Attya, Anya, Bátya; mert ő függ tölletek.

Bát. Fogjad a' kezemet (*Mók*) Kezet adok én-is.

Láb. Erre Jelül adom az én kezemet-is.

Élié. Ezt kell tselekedni már a' Leánynak-is;
Ő a' kívánt Személy, kezét adgyon ő-is.

Bát. Igen-is, ez rendi édes Atyámfija;
Mert Attya Leányát ha erővel adja,

Mit kerestem, kevés munkámra meg-adta,
Sok Könyörgésimnek e' leve a' halzna.

Nints' már egyéb hátra, fogd ez ajándékot,
Ezt a' köves Mentét, 's e' gyöngyös Palástot,
E' Gyűrűt újjodban; de az Arany-lántzot
Vesd nyakadba, ofztán az otthon valókot.

Leány' Bátrya *Lábán*, 's édes Anyya *Móka*,
E' Fűszerzámokat, melly nálunk-is ritka,
Es e' Portékákat, melly mindenik drága,
Jó emlékezetre rakjátok ládákra.

Mert ha tetszik Uram *Báthuel*, ehetünk,
Kívánt Házasságra mikor meg-egyeztünk:
Illik mind két részről e' Jónak örülnünk:
Es az-után tölled végső Bútsút vennünk.

Bát. Régen készzen minden. Hozzák-el az étket,
Inafok látsátok-meg a' Pohár-széket,
Mind ó Bort, mind újat hozzatok eleget;
Töltsétek-meg mihelyt mondom a' tséizéket.

Éliézer, Urad képében ülj ide;

Rebeka Leányom pediglen melléje:

Te-is Annyok mellém ülj ide e' székre;

Lábán, te a' többit rend-szerént ültesd-le.

Gondot viselek én az első Asztalra,

Te-is *Lábán* fiam többinek légy Gazda:

Mútasson jó-kedvet minden én házamba,

Mellyet a' JÓ ISTEN örömmel látott ma.

TIZEDIK BESZÉLGETÉS.

AZ ASZTALNÁL.

ÉLIÉZER, BÁTHUEL, LÁBÁN, MÓKA, DUMA, DIRSA, Lábán' inajja.

Él. **A**' kivel mit akar ISTEN, el-készíti,

Rebeka' példája Izómat erősíti, (senki

Kinek már két Háza hatnak-ki *virtusi.*

Az

Az egyik ez a Ház, születésed' helye,
Mellynek örömdön most vagyon öröme:
Másik az én Uram' Háza és Tseléde,
Mellynek most ide van minden esze kedve.

Ezt nyeréd magadnak jó természetteddel,
Természet' segítő jó neveléseddel,
Mind kegyefségeddel, mind emberségeddel,
Magad' kedveltető több ékecségeddel.

Bóldog itt az Atya, bóldog a' Leánya!
Bóldog vagy Istentől, jó nevelő Anya!
Bóldog vagy jó Báltya, 's minden Attyafia!
Bóldog *Ábrahámnak* és *Isáknak* Háza!

Bát. A' mit reánk ruházsz talám az igen sok,
Ennyi dítséretre nints' nállunk elég ok:
Tsak emberek vagyunk, még pedig korosok,
Nem-is olly' tsinosok, nem-is olly' okosok.

Élié. Jó *Báthuel*, én nem szoktam hízelkedni;
Ha ki nem hijénde, tetsék meg-próbálni;
Velem, a' mi úgy nints', nehéz el-hitetni,
Feketét fejrénck nem tudok mondani.

De ellenben meg-kell azt-is itt vallanom,
Kiben mit ésmérek, el-nem tagadhatom,
Hogy mást-is serkentsek, a' *virtust* ki-mondom;
Betsület' 's szemérem' rendeit jól tudom.

Bát. Ha *Ábrahám* bizott a' te hűségedben,
Meg-nyúghatunk mi-is egyenes elmédben:
Vagyon e'nél sokkal nagyobb tsorbánk ebben,
Hogy nints' *Isák* jelen a' mi örömünkben.

Élié. Vajha az Attyával ő itt jelen vólna,
Nem vólna most méltóbb dolog a' látásra!
Vén Attyának dolgát mint követi Fija,
Mint függ szavaitól, mint ágról szép alma.

De noha ő mostan tőlünk távól vagyon,
Szíve' kívánsága nem maradott otthon,

Elméje

Elméje nem
Mi-is hát e

Bát. Igaz-
És hallását

Mint kísér
Isákban, n

Tudniill
És ott az

Holott ig
Hogy egy

Élié. Ug
Ábrahám

Sárának-i
Nem vól

Gond
Egy Örö

Ki által
Illy' vél

És me
Mészáro

Illy' Fij
Illy' par

Bát. V
Élié. R

És már
Édes C

Bát. '
Él. Fe

És tsal
Hogy

Bát.
Él. K

Remé
Hogy

Elméje nem hiszem hogy itt ne forogjon.
Mi-is hát említsük, neve köztünk folyjon.

Bát. Igaz-é az, a' mit mi egyszer hallottunk,
És hallásától-is ugyan el-irtóztunk,
Mint kísértetett-meg e' mi Ős rokonunk
Isákban, mert e'ről bizonyost nem tudunk.

Tudniillik, hogy Fiját vinné Aldozatra,
És ott az Óltáron vágná darabokra;
Holott ígéretet ISTENTől vett vala,
Hogy egyedül ez az Eklé'sia' Magva.

Élié. Ugy vólt, még pedig már öreg idejében,
Ábrabám tizen-öt 's száz esztendejében,
Sárának-is szinte aggott vénségében,
Nem vólt más reménség, hanem tsak az egyben.

Gondolhatja ember, melly nagy próba vala,
Egy Örökös vala az Attya házába,
Ki által Világ-is Idvefségét várta,
Illy' véletlenül kell ennek meg-halnia.

És még a' mi nagyobb, hogy az Attya keze
Mészárolná azt-fel, ki Egyetlen-egygye,
Illy' Fijának vére Attyára fetssenne;
Illy' parantsolattól de ki ne rettenne.

Bát. Vallyon ugyan reá vette vólt-é magát?
Élié. Reá bizony. Fija vállán vitte a' fát,
És már az Attya-is ki-vonta vólt kardgyát,
Édes Gyermekekének hogy el-vágja nyakát.

Bát. 'S mint lön ez a' dolog o'fztán, 's miben mű-
Él. Fegyverét meg-kapá az URnak Angyala, (la?
És tsak ott nem mészíze egy Kosra mütata,
Hogy Fija helyett azt vinné Aldozatra.

Bát. Reá nem mehettem vólna soha erre.
Él. Ki hitiben erő's, nagy annak ereje,
Reménység felett-is vólt jó reménysége,
Hogy mit ISTEN ígért nem múlik semmibe.

Bát.

Bát. Bámúlók 's beféded meg-ünni nem tudom;
De erőt is maradtz, a' dig tudakozom:

És materiát hat mostan ebben hagyom.
Ével, jóval vigan, van kenyereim, borom.

Te is híam *Lávan* kínáld Vendégedet,
Talam nem fzeretik, tsak nézik az étket,
Folytatád izibe a' teli tsélzékét,
Vidáítsd-meg borral, 's el-fáradt testeiket.

Lávan Azon vagyok Atyám, nem izanom kínálni,
Feyeretek, nem illik most izenérmeskedni,
Dum. Soha nem fzeretem halamat meg-tsalni,
A' tolvon sem fzikott fok fzegezt vallani.

Él. Haj haj *Duma*, tsak ki tör ám te belölled!
A' Herdó a' kor kong, ha meg-félegited;
Duma' Izája pedig, ha meg-elégited:

Engedd-meg jó Úram, ha meg-bánz-is téged.

Bát. Isten óltalmazzon, hogy ötöt vádaljam,
's tisztséges tréfát alztalomani késsám.
Semmit ne bánkódiál, emérkedjél híjam:
Te is *Éliezer* végy jó kedvet nálam.

És falattal néked szívből gazdálkodom:
Nem is akaríz enni, okát nem tudhatom,
Vetony a' Vatsora, nints' fennü újsagom;
Potóljék itallal, jó ízü a' borom.

Élie. Sőt inkább azt bánom, Alztalod költséges;
Fele is lett volna látom elégseges;
Nem akarnék lenni senkinék is terhes,
Úti ember vagyok, elég nekem keves.

Bát. Gonofz akaródra 's a' roz' Beleségre
Nehez, ha költeni kell akar mellyikre:
Barátunkra pedig, 's jó Alztzony-emberre
Ha költünk, azt tézfzük magunk' erzenyebe.

Mok. Roz' dolgot akarván Úram említeni,
A' Beleséget mért kell elő-hozni?

Vallyon eg-

Vallyon eg-

Tsak Alzt-

Bát. Megb-

Ha jó vagy

Ha pedig

A'ról nem

Mok. Ma

Álljon fze

Bát. En l-

En laktan

Mok. De

Éliezertől

Bát. Nem

Nem tilt

Mok. I

Mind p-

De nem

A'ról az

Él. S

Tsende

Sem b-

Ez do

Mok.

Hogy

Élie.

Molt

Bát.

Költ

Nem

Nem

D

Sem

Ho

Igy

Vallyon egyébben rosz' nem lehet-é femmi,
Tsak Afzizonyi-nemből kell-é a'nak lenni?

Bát. Megbottsás Feleség, rosz' afzizonyról szóllok
Ha jó vagy, magadra ne vedd, a' mit mondok,
Ha pedig gyanús vagy magadhoz-is Annyok,
Aról nem tehetek, te benned van az ok.

Mok. Magam' jónak tartom, más-is reá hagyja,
Álljon szembe velem a' ki ezt tagadja.

Bát. En lehetek ennek nagyobb bizonyosága,
En laktam közelebb a' te szomszédodba.

Mok. De hagyj békét Uram, had szóljak már én-is,
Éliázertől van egy kérdöm nékem-is.

Bát. Nem bánom Feleség, szer jut már néked-is,
Nem tiltottam, módod volt benne e'dig-is.

Mok. Hallánk bővön e'dig mind az *Ábrám*ról,
Mind pedig az ő egy örökös Fijáról;
De nem kérde senki femmit a' *Sárá*ról,
Aról az Istenhez izokott jó Anyáról.

Él. *Sára* jól van, mert néki nem fáj femmije,
Tsendesen nyugofzik, majd négy esztendeje,
Sem baja, sem búja, sem keserüsége,
Ez dologban sintsen néki femmi híre.

Mok. Meg-hólt talám tehát; mert tsudálom vala,
Hogy femmi neve nints' Gyermeké' dolgába.

Élié. Meg-is tetfzik Uram' házában a' tsorba;
Miólta el-hagyta ő édes *Sárá*ja.

Bát. Nints' itt maradandó Várossa senkinek;
Költözni kell, elébb vagy hátrább mindennek.
Nem adhatni árrát a' jó Feleségnek,
Nem-is betsülheti kárát senki ennek.

De el-hült az étek, mind a'dig befzellünk,
Sem Gazda, sem Vendég femmiben nem elzünk:
Hozzanak más fogást, mert el-is késödünk;
Igyünk-is azonban. hiába ne ülünk.

Élié.

Bát. Bámúlok 's beszéded meg-únni nem tudom;
De étlen-is maradsz, a'dig tudakozom:

Ez matériát hát mostan ebben hagyom.
Egyél, igyál vígan, van kenyérem, borom.

Te-is fiam *Lában* kínáld Vendégidet,
Talám nem szeretik, tsak nézik az étket,
Folyrassad izibe a' teli tsélzéket,
Vidámitsd-meg borral, el-fáradt testeiket.

Láb: Azon vagyok Atyám, nem szünöm kínálni,
Egyetek, nem illik most szemérmeskedni,

Dum. Soha nem szeretem hasamat meg-tsálni,
A' torkom sem szokott fok szégyent vállalni.

Él. Haj haj *Duma*, tsak ki tör ám te belölled!
A' Hordó a'kor kong, ha meg-félegited;

Duma' szája pedig, ha meg-elégited:

Engedd-meg jó Uram, ha meg-bánt-is téged'.

Bát. ISTEN óltalmazzon, hogy ötöt vádaljam,
'S tiszteletes tréfát afztalomnál tiltsam.

Semmit ne bánkódjál, ésmérkedjél fiam:

Te-is *Éliézer* végy jó kedvet nálam.

E' falattal néked szívből gazdálko-dom:

Nem-is akarsz enni, okát nem tudhatom,

Vékony a' Vatsora, nints' semmi újságom;

Pótoljuk itallal, jó ízű a' borom.

Élié. Sőt inkább azt bánom, Afztalod költséges;
Fele-is lett volna látom elégséges;

Nem akarnék lenni fenkinek-is terhes,

Uti ember vagyok, elég nékem keves.

Bát. Gonosz akaródra 's a' rosz' Feleségre
Nehéz, ha költeni kell akár mellyikre:

Barátunkra pedig, 's jó Afzfony-emberre

Ha költünk, azt tévűszük magunk' erényébe.

Mok. Rosz' dolgot akarván Uram említeni,
A'ra Feleséget mért kell elő-hozni?

Vallyon

Vallyon e

Tsak Afz

Bát. Megb

Ha jó vag

Ha pedig

A'ról nem

Mok. M

Álljon sz

Bát. Én

Én lakta

Mok. D

Éliézert

Bát. Ne

Nem t

Mok.

Mind

De ne

A'ról

Él.

Tsen

Sem

Ez d

Mok.

Hog

Élié.

Mió

Bát.

Köl

Ne

Ne

Se

H

I

tudom;
om.
t,
Vallyon egyébben rosz' nem lehet-é semmi,
Tsak Aszszonyi-nemből kell-é a'nak lenni?
Bát. Megbatsás Feleség, rosz'aszszonyról szóllok
Ha jó vagy, magadra ne vedd, a' mit mondok,
Ha pedig gyanús vagy magadhoz-is Annyok,
A'ról nem tehetek, te benned van az ok.

Mók. Magam' jónak tartom, más-is reá hagyja,
Álljon szembe velem a' ki ezt tagadja.

Bát. Én lehetek ennek nagyobb bizonyosága,
Én laktam közelebb a' te szomszédodba.

Mók. De hagyj békét Uram, had szóljak már én-is,
Éliézertől van egy kérdöm nékem-is.

Bát. Nem bánom Feleség, szer jut már néked-is,
Nem tiltottam, módod volt benne e'dig-is.

Mók. Hallánk bővön e'dig mind az *Ábrám*ról,
Mind pedig az ő egy örökös Fijáról;
De nem kérde senki semmit a' *Sáráról*,
A'ról az Istenhez szokott jó Anyáról.

Él. *Sára* jól van, mert néki nem fáj semmije,
Tsendesen nyugoszik, majd négy esztendeje,
Sem baja, sem búja, sem keserüsége,
Ez dologban sintsen néki semmi híre.

Mók. Meg-hólt talám tehát; mert tsudáalom vala,
Hogy semmi neve nints' Gyermeké' dolgába.

Élié. Meg-is tetfzik Uram' házában a' tsorba;
Miólta el-hagyta ő édes *Sárája*.

Bát. Nints' itt maradandó Vároffa senkinek;
Költözni kell, elébb vagy hátrább mindennek.
Nem adhatni árrát a' jó Feleségnek,
Nem-is betsülheti kárát senki ennek.

De el-hült az étek, mind a'dig beszéllünk,
Sem Gazda, sem Vendég semmiben nem eszünk:
Hozzanak más fogást, mert el-is késődünk;
Igyunk-is azonban. hiába ne üljünk.

Él. Én, hogy nem kell ennem magamat tsak men-
De meg sem szakad-ki a' tálból a' kezem; (tem;
Még-is tsak mind egyre nógatsz 's kínálíz engem':
Tíz embernek részét én el-nem költhetem.

Bát. A' más alztalanál tisztünk szót fogadni,
Az embernek otthon illik parantsolni.

Él. ISTEN ójjon, nem-is kell szómat úgy venni;
Sőt már ísmét én-is kezdek tudakozni:

A *Thare* és *Nákhor* vallyon még élnek-é?
Tsuda egyiket-is nem hozátok-elé.

Bát. Ő bujdosátokat ISTEN meg-eléglé,
Meg-hóltak, jár immár öt esztendő-felé.

Ezeknél pediglen fokkal-is vénebbek,
Sem, *Arfaksád*, *Sala* és az *Héber* élnek.

Él. Mit hallok? rettentő, hogy-ha ezek élnek;
Talám soha meg-sem halhatnak már ezek.

Bát. Élnek bizony, 's bár még tovább-is éljenek
Mert a' mi földünkben tsak ezek a' Könyvek,
Ezek bizonyági az ígéreteknek,
Mellyeket ISTEN tett megszűre nékiek.

Él. Örülök élteken, de vallyon hól laknak?

Bát. E' mi Országunknak szomszédjában vagynak;
Ha hallottad hírét nagy *Árméniának*,
Ott születtek, tartják most-is Hazájoknak.

Él. Az Uram *Abrahám* mint fog örülnie,
Ha néki meg-mondom, előttem a' képe,
Hogy e' régi Atyák élnek egy seregbe,
És mindenik *Isák*' Házasságát érte.

Bát. De *Lában* mit csinál, nem-is halgat ide.

Láb. Az én *Dirsam* s *Duma* vagynak nagy beszédbe
Méltó meg-hallgatni, mert mind a' kettőbe
Nagy az elme, vagynak nagy vetekedésbe.

Dir. En, hogy ne buzognék? mert szánom *Rebe-*
Ennek a' nagy Házának ifjú Gazdaszfo nyát, (kát

Ki

Ki nyújtó
Sokszor
Ezekne
El-vízik
Ha kedv
Soha ne
Ott h
És a' m
El-beteg
Azt mo
Dum.
Házassá
Együtt
Utízát.
De
Felesé
Fűzfá,
Hitről
Vag
Öt ha
De az
Szebb
Né
Tsak
Mint
Sok
V
Tsak
De
Kez
A
Me
Kül
Kü

Ki nyújtotta nékem sok kenyerét 's borát,
Sokszor fordítta-el testemről a' páltzát.

Ezeknek itt senki nem tudja Hazáját,
El-viszik, de felek fújjuk a' tarlóját;
Ha kedvetlen vagyok, nem kell tsudálni hát,
Soha nem talállok ilyen jó Pátrónát.

Ott ha a' Férfiak rosz' Feleség tartók,
És a' mint itt szokás, étkek sem olyanok,
El-betegesítik a' szokatlan dolgok;
Azt mondják, Ház helyén vagynak ott Sátorok.

Dum. Nállunk az emberek nem egy elméjűek;
Házasságban fokban mind hóltokig hívek,
Együtt jól kezdik, és együtt jól vénülnek,
Utízát is el-töltik szép fereg Gyermek.

De vagynak olyak-is, kik ezt nem mívelik,
Feleséget vésznek, tserélten tserélik,
Füzfa, hitnek tartják, mellyel öszve-kötik,
Hitről hitre menni Lelkek nem irtózik.

Vagynak Mátkájokat kik ha haza viszik,
Öt hat Esztendeig otthon el-viselik;
De az ördög köztök a'dik mesterkedik,
Szebbet látván, azt meg-únják, 's tölök vetik.

Némellyek Jószágot adnak-is melléje,
Tsak más ő magához mellöle el-végye:
Mint ha tsak paj-tárfa volna Felesége,
Sok kötelelségét nem betsülli többre.

Vagynak még Házafok, kik ha távól vagynak,
Tsak el-nem vésznek úgy utánna egymásnak;
De mihelyt egymással osztán szembe jutnak,
Kezdett kívánságok únalomra válnak.

Az én Uram' Háza pediglen nem ilyen,
Meg-kell-fenekleni ott hűségnek mélyen,
Külön természetü többtől mindenben,
Külső belső dolog vagyon mind jó rendben.

Bát. Jól beszéllnek ök-is, légyünk vígan mi-is :
E' meleg étkekből *Éliézer* végy-is ;
En vén ember vagyok, példát adok még-is :
Most eredett néki a' szegény *Duma*-is.

Él. Bábuel, ez útban én úgy el-törődtem,
Magamon e'dig-is hogy csak erőt vettem,
Gazdag Afztalodnak már meg-is feleltem ;
Már alvásra vagyon minden e'izem kedvem.

Bát. Nem erőltethetek, ám légyen, keljünk-fel :
Adunk hátát ISTEEN, mert jókat vettünk-el !
Lébán! *Éliézer* ágyához kísérd-el,
Jól aludjék minden, 's reggel jól keljen-fel.

Dum. Hej! hogy nem lehettem én *Éliézer* ma,
Bizony Afztalt még most nem bontottam volna,
Egy kerülő Pohárt el-köszöntem volna,
Hólnapig idő lett volna az alvásra.

Dirs. Ne búsulj! menjünk-ki, vagyon gondunk a'ra,
Magunk lézünk, kéfzen borunk a' pajtába,
A' Teyék' számára ismét léfzen árpa
Ihatol, 's alhatol a' két oldaladra.

TIZEN-EGYEDIK BESZÉLGETÉS.

ÉLIEZER, DUMA.

Él. A' jó szolga titzi, nem csak hogy el-kezdje,
Hanem Ura' dolgát jól is véghez vigye ;
A'dig nem-is illik lásson álmod szeme,
Míg fel-tett dolgának nem szakadhat vége.

En tegnap érkeztem, tzelomat el-értem,
Kevés vólt itt munkám, segített ISTEENEM ;
De gondaim között ugyan csak törődtem,
A' Betsületnek-is immár meg-feleltem.

Azt nem tagadhatom, bizony meg-fáradtam ;
Még-is ez fél Éjjet én ki nem aludtam,
Leg-fellyebb négy órát ágyamban nyugodtam ;
Fel-kelek, a' Tseléd mit tsinál, hadd lássam.

Mert

Mert
Nékem a
Uram fe
Szolgai

De m
Alufzna
Hafzná
Fel-ker

Majo
Nintse
Az ajt
Mind

Kel
Fél e
Siefs

Mert
Dum
Hog
Él.

Hog
D
Jó
Be

Te
Vo
Jó
K

Mert már hogy az ISTEN után meg-áldotta,
Nékem az tsak tisztem, gondolkozzam haza:
Uram se búfuljon, magam-is tzelouira,
Szolgai hűséggel jussak Kanaánba.

De mi dolog? sohól egy szolgát sem látok;
Alusznak ők, ha én alunni nem tudok,
Használtak nékik az, estvéli borok;
Fel-keresném, de a' fetétben nem látok.

Majd a' pajták-felé én el-vakoskodom;
Nintsen hogy lehessen kitől tudakoznom,
Az ajtóra tartok, majd fel-kolompozom,
Mind a'dig zörgetek, míg szavokat hallom.

Kelj-fel *Duma*, kelj-fel! itt már nem lakhatni,
Fél esttendeig-is nem fognál bútsúzni;
Siefs a' Tevékhöz jó idején látni,
Mert én itt nem késem, vízíza kell sietni.

Dum. Meg-lesz Uram, meg-lesz, mindjárt azon
Hogy fel-keljenek a' meg-fáradt Tselédek, (léizek
Él. Én bé-mégyek; de ti a'dig nyergeljete,
Hogy mihelyt kívánom kézzen lehefete.

Dum. Nyúghatatlan ember hogy nem tud alanni,
Jó ágyat vetének, de a' gond fel-tsípi:
Be nagy gorombaság jó Háztól siefni:
Tegnapi bélesnek még izámban az ízi.

Szolga vagyok, nints' mit egyebet hogy tégyek
Vonjuk-fel magunkat, készülünk Legények,
Jó lakásban nem lön fokáig rézete;
Ki-pótolok mindent, ha Haza mehetek.

TIZEN-KETTÖDIK BESZÉLGETÉS.

BÁTHUEL, ÉLIEZER, MOKA, LABÁN,
R E B E K A,

Bát. **H**ogy van *Éliezer*, hogy illy' reggel költél,
Almofságod miá az Estve sem edtél,
C 2 Tested-

Testednek nyúgovást most-is nem engedél,
Talám rotz ágyad volt, a mellyben feküdtél.
Él. Távól légyen, nem volt ágyamnak hibája,
De nem adnak nállunk semmit az álmra:
Uram engem' tölle botsáta dolgozdra,
Azt már el-végeztem, tudom mint vár haza.

Sok ideje-is, hogy el-hagytam Gazdámot;
Már pedig el-érvén ez helyben tzelomat,
Hogy ragadjak itt-meg? meg-tsálnám Uramat,
Ki iokat számlálta e'dig napjaimat.

Bát. Hát ugyan mit akarsz? látom hogy nyergel-
Él. Indúlni akarok áldással tőletek, (nek
Hogy azon áldással jó Uramhoz térjek,
Kit-is kívánatos örömmel bé-töltsek.

Mók. Azt tsudálom Uram, hogy meg-is gondolod
Még nálunk mülathatsz, nints'olly szorgos dolgoz

Él. Jó Afzizonyom, inkább tsudálom hogy mondod
Melly nagy hitet adtam Uramnak, ha tudod.

Mók. Maradj-meg jó Uram e' jó szállásodon;
Szájunk, szívünk egyez meg-matafztáladon.

Bát. Maradj-meg, mert lehetíz eleget még otthon
Illy' hamar meg-úntál, nem tudom mi okon.

Él. Ha betsületedet jó Uram szereted;
És Uram' javára hogy ha vígyáz lelked,
En készületedet nekem nem ellenzed,
Sőt áldást kívánván, magad sietteted!

Mók. Immár tsak tíz napi mülatást kívánok
Édes Leányomnak, a'dig maradjatok;
A'zal otthon sem lesz' semmi akadálytok,
A' nem fokat tétzen, osztan indúljatok.

Él. ISTEN' áldásával nem élhetek vilzta,
Hogy most Házalságra hozzánk bírt *Rebeka*,
Nem emberi munka úgy, mint ISTEN' dolga,
Nem jó már e' dolgot késleltetni soha.

Bát.

Bát. Sz

Nofza híj

En *Abrah*

A' Leán

Él. E'

Hogy na

Meg-bo

De bizo

Láb.

Tegnáp

Urának

Kötele

Reb.

De mo

Ha ne

El-mé

Bát.

En ne

Ne le

Menj

Láb

Bé-k

Azo

Mi

Ba

Fö

Kö

Jó

M

N

A

A

Bát. Szólljunk a' Leánnyal, lássuk akaratját:
Nofza fiam *Lábn* izóllítsad *Rebekát*.

Én *Ábrabámnak*-is kerülém a' búját,
A' Leányomnak-is nem kívánnám kárát.

Él. E' szeretetedért áldjon-meg az ISTEEN,
Hogy nagy kérésemre hajlasz ilyen, szépen:
Meg-botsáfs, nem vagyok olyan embertelen:
De bizony e' dolog nem lehet másképen.

Láb. Jelen van *Rebeka*. (*Báth.*) Leányom tudodé
Tegnap *Éliézer* kezedet bé-vévé,
Urának *Isáknak* a'zal Jegyesévé
Köteleze; már el-indúl. Te el-mégy-é?

Reb. Tudom édes Atyám, és forog elmémben,
De most-is tetéztek legyen mindenekben:
Ha nem lézzen azért ti kedvetek ellen,
El-mégyek, az Urtól vagyon, látom minden.

Bát. No hát Feleségem készítsetek útra;
Én nem tartóztatom; bízom a' nagy URra;
Ne legyen egyedül Férjfi-társaságba,
Menjen-el *Débora* véle a' Dajkája.

Láb. Készüljenek hát a' Szolgáló-Leányi,
Bé-kell *Kanaánba* nekik-is kísénni:
Azon már túl vagyunk, hijába itt sínni:
Mi rendünkhöz nem fér csak magát botsánni.

Bát. Az úton enni kell, rakjatok eleget;
Föttet nem vihetni, készítsetek sültet,
Kövér pujkát, lúdat, füstölt petyenyéket,
Jó borral töltsék-meg a' boros tömlőket.

Tegyétek zsákokba igen jó Sajtokat,
Mind vajas mind pedig mézes Pogátsákat;
Nem-terítik-még a' Pusztán Asztalokat,
A' Tevék el-bírják az úti kóstokat.

Ne késünk mert nem jó későn el-indúnni,
Az Afzszonyok szoktak fokára készülni,

Mikor ők így útra szoktak kászolódni,
El-únja az ember őket elő várni.

Tsak míg kontyolódnak, 's magokat illetik,
Ide-stova kapnak az idő el-telik.

Ldb. Künn van *Éliézer*, alig várakozik:
De tsak így Húgom-is ki-nem ugordhatik.

Bát. Én soha nem láttam e' Szolgának mását,
A' ki így fajnálja múlni Ura dolgát,
Illyen fáradtan-is meg-szakasztja álmát;
Bezzeg igának nem tartja szolgálatját.

Bánom, hogy felőle tsak gyanakodtam-is;
Kiben mi ván, ember nem tudja soha-is;
De az Idegentől jobb tartani még-is,
Mint sem hamar hinni, mert e' Világ hamis.

Él. Kézfén vagyunk már, mit tudunk tenni töb-
Már Szüléinek tett *Rebeka* eleget, (bet:
Gyermeki indulat másképen sem lehet;
En Szolga sietek, ki okoz engemet?

Akár mit szóljak, már tiszttem hogy bütsúzam,
Minden Jegy-ruháit emberül el-raktam:
Tsak e' volna vége, akár-mint halasztzam;
Minden betsületnek, úgy tudom, helyt adtam.

De Jegy-ruhájánál nagyobb Jegy-ruhája,
Kegyes, Isten-felő, és szemérmes volta,
Mindenhez jó maga alkalmaztatása,
Serény, eszes, tsinos, jó Gazdaszszonysága.

Azert én Uramnak igaz Vére, Tagja,
Báthuel, az én szóm utólsó hozzád ma:
Az ISTEN Házadat e'dig meg-áldotta;
Enek-utánna-is el-ne hagyjon soha.

Ez háznak betsület' tudó Gazdaszszonya,
Es *Lában* ezeknek egy örökös Fija,
Ti nagy emberségek engem' bé-fogada,
Es minde e'dig igen betsülettel láta.

ISTEN

ISTEN
Jóknak
Kit mo
Felölle
Reb. J
Kedve
Már ti
Sok k
IST
Gond
Éljete
Ha it
Jó
És é
Alot
A' n
Bát
Lég
Eze
Ell
M
En
L
M
I
Is
H
E

ISTENNEK áldása maradjon e' Házon,
Jóknak Kútfejéből jókat rá árasztson;
Kit most tölle bortsát, kérjük ISTENT azon,
Felölle mindenkor kedves hírt hallhasson.

Reb. Jó Atyám *Báthuel*, 's édes szülő Anyám,
Kedvenet kereső szerelmes jó Bátyám,
Már titeket rendre meg-tsókolgata szám,
Sok könyvekkel ázott ma értetek ortzám.

ISTEN közzületek engemet el-víszzen,
Gondomat viseli ott-is azon ISTEN;
Éljetek szerentsés és jó egészségben;
Ha itt nem, lássalak az Örök-Életben!

Jó nevelétekért, Jó dajkaságtokért,
És érántám való sok fáradságtokért,
Alom' szakasztással rám vigyázástokért,
A' minden Jók' Atya adjon érettem bért!

Bát. Mi Vérünk, Leányunk, és Húgunk *Rebeka*,
Légyen te fejedem ISTENNEK áldása,
Ezerszer ezerig légy el-szaporodva,
Ellenség' kapuját te Magod el-bírja!

Mok. Ezerszer ezerig szaporitson ISTEN!
Én tudom, nem látalak soha ez életben.

Láb. Szaporodjál Húgom ezer 's ezeriglen!
Mint el-fogódék szóm! Elj jó egészségben!

Reb. Én Atyám Házának nagy 's kitsiny Tselédi,
ISTEN ti veletek jónnak szeretői;
Hogy ha mit vétettem, meg-bortsásson kiki,
E' kapun végképen bortsátatok ma ki.

Él. No, tevémre ülök, hogy rendelést tégyek,
Tevékkel Legények noíza sieffetek,
Mit sírtok, bámútok? Így kell lenni ennek,
Örömré válnak még e' keserves könyvek.

E' szerfzamos Tevét te *Duma* viádd elé,
Ajtó előtt való fel-hágó kö mellé,

Rekekéé léfzen az új Afzfzonyunké.

Jól vagyon, fel-üle, takargafsátok-bé.

Dajkájának segélj, hadd üljön-fel ő-is:
Helyheztesd rendesen a' Leányokat-is,
Helyben ültek többet, meg kell fzokni ezt-is;
Legény te tilzted léfz' ez, még az úton-is.

Indúljatok immár, utánnam rendesen:
Ez Háznál-is marad, velünk-is jár ISTEN!
Bát. Menjetek békével és jó fzerentséfen!
Ábrabamhoz, Isákhoz, köfzönetem menjen.

TIZEN-HARMADIK BESZÉLGETÉS.

ISÁK, ÁBRÁHÁM.

Isák A' Régi.Böltseknél helyes vólt e' mondás:
Tsak nagy dolog vólt a' hozfzas várakó-
Nem-is vólt nehezebb nekem egy útozás, (zás,
Mint Élié-eré, melly máfzás, nem járás.

Ugy tetszik azóltá el-tólt egy eiztendő,
Olly' hozfzasnak tetszik énnékem ez idő,
Ugyan meg-élednék, ha hallanám hogy jó:
Nem-is vólt látása előttem olly' kellő.

Ábr. Meg-jő édes Fijam, én jó hitben vagyok,
Még e'dig nem kéfett, mert dolgai nagyok,
Más Orizágban fokfzor a' dolgok foglyofok:
Ő-is elmés ember, máfok-is okofok.

Isák. Én úgy gondolkozom, hogy lett akadályá,
Mefzfze út, ki tudja mi eshetett rajta!
A' pulztán Tsavargók ha hánták préoara,
Vagy pedig vihették magát-is rabságra.

Ábr. Nem gyözök dolgozon Fijam tsudálkozni,
Elmédben kezdettél hogy így tsuggedezni,
Ki tőlem tanúttál az ISTENben bízni,
Ő Gondvitelset mindenekről hinni.

Ö,

Ö, k
Ö, ki i
Ö kezo
Mint V
Illik
És Jó-
Ki tud
Kit Is
Isák.
A' min
De na
Miólt
Me
Hogy
Mind
Vere
Abr.
De m
Mási
De n
Ts
Ford
Had
Nagy
Is.
Az é
Fog
De n
Abr
Élié
Vag
Me

Ö, ki meg-számlálta hajunknak-is számát,
Ö, ki igazgarja mindnyájunknak útát;
Ö kezdette emberek' első Házasságát,
Mint Vöfély *Ádámnak* úgy vitte az *Évát*.

Illik azért néked ez ISTENben bíznod,
És Jó-akarátját tisztes szívvel várnod;
Ki tudja talám csak még ma-is meg-látod,
Kit ISTEN mutatott, a' ki legyen Társod.

Isák. Édes Atyám tudom, hogy mind úgy vagyok
A' mint Lelked hiszi és nyelved tanítja; (a',
De nagy kívánságom nem nyugszik azólta,
Miólta, miért ment, a' Lelkem meg-tudta.

Mert a' Házasságra intő jó tanácsot
Hogy elmémre adtad, szerzettél nagy gondot,
Mind elmémnek tsuda nyúghatatlanságot,
Véremben-is gyúló, 's buzgó kívánságot.

Abr. Húsból vérből való vagy te-is jó Fijam:
De mezfize nem halad, mert Jelentést láttam;
Máskor e'félére számot sem tartottam;
De most hiszem, meg-lesz', a' miket kívántam.

Tsendesedjél azért és bízzad ISTENre,
Fordúlj ottan-ottan buzgó Könyörgésre;
Had verés, Házasság, egyedül van tőle,
Nagy Isteni munka tetízik-ki ezekbe.

Is. Édes Atyám tetsék, ki-mégyek mezőre,
Az én elmélkedő 's könyörgő helyemre,
Foglalom kevésé magam' Könyörgésbe;
De nem késem, mindjárt meg-jövök elődbe.

Abr. Járj békével Fijam, én itt benn maradok,
Éliezer felől talám új hírt hallok,
Vagy hogy ugyan kívánt Vendégeket látok;
Mert úgy tetízik nekem, hogy örömet varok.

TIZEN-NEGYEDIK BESZÉLGETÉS.

ISÁK.

MEg-örvendezetteti a' bölts Fiú Atyját,
De a' bölts Arya-is építi a' Fiját:
Valamikor hallom édes Atyám' szavát,
Tanúlok mindenkor tőle, 's vészem hasznáé.

Nem-is lehet, hogy ne tanúljanak tőle:
Néki me'nyi szava, annyi böltsétsége;
Akár vatsorál ő, akár ül ebédre,
Még a' tréfája-is néki merő letzke.

Istenem! tsak most is melly szépen taníta,
Tszüggedezésemben mind meg-vígasztala,
Öreg ember lévén, ébreszte, 's újíta,
Beszédére bizony vagyok én tsak néma.

ISTEN áldotta-meg, könnyü az elméje;
Me'nyit fárad, jár, kél, nem nehéz a' teste;
Egyfzer másfzor mennyin költenek ellene,
Annyi orvoslója, mennyi ellensége.

Hát ha *Éliézer* jőne, mit tsinálna;
Mert már el-hitte azt, hogy nem jár hijába:
Lelkében örülne, testében tombolna,
Mint jó, és mivel jár, bizony alig várja.

Énnékem-is pedig mostan én ISTENEM,
Hamar valósággal vigasztalj-meg engem.
Mint másfzor-is, tsak te benned reménységem:
Kézem, Lelkem' azért hozzád fel-emelem,

Bízom ugyan én az el-küldött Szolgához,
A' ki régen szokott az ő jó Urához,
Fgész tehetséggel nekünk örömet hoz,
Mert egyenes ember, elméje nem haboz.

Jó erős vas-matska bizony a' reménység,
De a' jelen-létel mind nagyobb tsendeléség:
Ő jó huségében alig lehet kétség;
A' kit kél pediglen, hozzánk való Vérség.

Men-

Me
Ki va
Te v
Ha k
Ta
Mind
Nála
Tiéd
M
Míg
Kéts
Ha
M
Örö
Egy
Kiv
Kik
Me
UR

Él
Ki
M
H
É
T
A

S. Mennynek Földnek URa és Gondviselője,
Ki vagy mindeneknek Kezdeté és Vége,
Te világod nélkül Ember jár sötétbe,
Ha kézen nem tartod, minden tér semmire.

Tanátsa Embernek merő balgatagság,
Minden böltsefsége csak azon bolondság,
Nálad van' egyedül az Erő és Jóság,
Tiéd a' Hatalom, és minden Uraság.

Minden füstbe mégyen, valamihez kezdünk,
Míg hozzád nem futunk, nintsen erősségünk,
Kétség minden dolgunk, te vagy reménységünk,
Ha te nem vagy Fejünk, nints' elevenségünk.

Most-is ez igyemben rád hagytam dolgomat,
Örömmel követem, csak add tanátsodat,
Egy illendő Társfal vígaltald szolgádat,
Kivel készíthessem számodra magamat.

Vallyon kik, a' kiket távól jöni látok?
Kiken az elmém jár, bizony talám azok;
Mert mint fel vehetem, Férjfiak 's Alszonyok.
URam te dolgaid melly tsudák 's titkosok.

TIZEN-ÖTÖDIK BESZÉLGETÉS.

ÉLIEZER, REBEKA, ISÁK.

em: **Él.** Két Honapja telék ma utazásomnak,
Ertem már szélbe Isák Hazájának:
Ki minket hordozott, hálá a' nagy URnak!
Majd látjuk személyét *Abrahám'* 's *Isákaak*.

Reb. Éliézer látok egy Embert nem melzize,
Hogy lassan sétálgat egyedül mezőbe.

Él. Nem láthatom hól van, ha Uram' tselédje,
Távól meg-esmérem, ha akad szemembe:

Látom már. Szerentsés a' dolgunk *Rebeka*,
A' bizony az *Isák*, én URamnak Fija;

El-hiszem, hogy magát oda bé meg-únta,
Erkezelemet-is kívánsággal várja.

Jaj ISTENEM! így én nem lehetek szembe,
Hadd szálljak-le hamar tevémről a' földre,
A' boríték fátyolt hordza Dajka ide,
Az én személyemet hadd fedjem-bé vele.

Él. Egészséggel Uram, adjon Isten sok jót,
Ki e'dig mindenkor és most-is meg-áldott!

Isák. Kívánatos Vendég a' jó ISTEN hozott,
Ki bé-telyesíti nekünk a' mit mondott!

Mitsoda Sereg ez? esméretlen nekem:
Békeféleggel jösz-e? előre hadd kérdjem.

Él. Uram békeféleggel 's nyereséggel jöttem,
Miért küldtettem volt nyertesen el-értem.

E' Sereg mind tiéd; de közelebb egyet,
Éléd' jó társául hoztam e' szép Szüzet,
Bé-tölti örömmel búfongó szívedet,
Erköltse, formára, mert nem hiszek szebbet.

A' mi nagyobb, Véred Nákhor' Unokája;
Él Attya Bábuel kinek ő Leánya,
Él édes Anya-is, és Labán a' Báltya;
E' szép Szüznek pedig a' neve Rebeka.

Egyenlő tetzésből néked ajánlották,
Örök Feleségül melléd botsátatták;
Ezerig terjedni Magodat kívánják,
Ellenség' kapuit hogy azok el-birják.

Isák. Örüljek, sírjak-e, jó szerrel nem tudom,
ISTENnek jóvóltát sok jelekből látom,
Mellyért telyes szívvel én ötet imádom,
Mert jót gondolt rólam, a' mint tapasztalom.

Nákhor' Házát ISTEN érettem meg-áldja,
Hogy illy' nagy jóvóltát Házunkhoz mütatta,
Ki igaz rokonunk, és vérségünk' Tagja,
És a' nál' közelebb' jött, tsuda ISTEN' dolga,

Téged'

Tég
Hogy
Tsont
Néke
Te
Öröm
Te lé
Te lé
Or
Hogy
Ékes
Szer
Reb.
Mert
Egés
Akar
Isák
Szer
Rége
Édes
A'
Eng
Szer
Söt

N
Mag
Mirt
I
Mirt
Ho
El-

Téged' pedig jó Szüz érette betsüliek,
Hogy érttem Atyádat el-hagytad, elmérlek
Tsontomból lett tsontnak, és testemből testnek,
Nékem adtad magad', én Lelkembe vészlek.

Te lész' már éltemnek egy kedves jó Társa,
Örömmnek búmnak egy-aránt osztója,
Te lész' én szememnek kedves vidámsága,
Te lész' *Sára* után Lelkem' nyugotója.

Ortzádat édesem mostan azért fedd-fel,
Hogy szemem' vidámitsd kívánt személyeddel,
Ékes vagy Leányi szemérmetséggel,
Szereteted' mütasd külső belső jellel.

Reb. Uram *Isák*, Uram szódat meg-fogadom;
Mert én tiéd vagyok, tenéked ajánlom
Egészem magamat, és meg-is mütatom,
Akaratod alatt lész' én akaratom.

Isák. Személyed, termeted, és szavaid szépek,
Szerelmedben telyes szívemből örvendek;
Régen vár az Atyám, veled már bé-mégyek,
Édes Anyám *Sára*' sátorába viszlek.

A' több rendelés leszt az *Ábrahám*' dolga;
Engedő Fijának te légy már a' Társa,
Szereteted' hozzád tudom meg-mütatja,
Sőt talám érzette, hogy örömet lát ma.

C H O R U S.

Nagy vólt *Ábrahám*' hiti 's az *Isák*' áldása,
Mindenik' elméretes az Eklésiába,
Magát ISTEN hozzájok úgy le-botsátotta,
Mint Barátjához szokta ő kedves Barátja.

De e' mellett Hiteket meg-is próbálgatta,
Mind Jobbra és mind Balra őket meg-forgatta,
Hogy az ISTEN' tüzeben Hiteknek falakja
El-veszne, és maradna a' tisztá arannya.

Ada

Ada nekik szélesen terjedt Gazdagságot;
Igért e' mellé pedig ki-terjedt Országot,
Kanadn' egész Földét; de ök e' Jóságos
Tsak Temető-helyekben bírták mint fajátot.

Isak' Fija *Israel* míg el-szaporodék,
És az alatt a' dolga fokképen változék,
Későre éré azt el osztán a' Maradék,
Josue' fegyverével melly nekik adaték.

E' Méltóságos Háznak Méltóságos Ura,
Gróf *Betblen Miklos* Erdély' Cancelláriussa,
Ifjúságoétról fogva Hited vólt próbába,
Magához a' Jó ISTEN téged' úgy szoktata.

Igéretet tett ISTEN néked még előre,
Mellyet meg-is jelentett ama' szép Sengékbe,
Elmédnek erejébe, gyors ítéletibe,
És minden böltsétségnek bé-vehetésibe.

Házadnak ékeisége, Házadnak nagy dísze,
Fijakkal, Leányokkal ISTEN ki-terjeszte:
Örömedet élelzi most ennek egyike,
Kit által adsz nagy Háznak, örömről örömré,

A' kegyelenségnek tudod ígéreti vagyon,
Mind jövőöre való nézve, mind a' más világon
ISTENNél Házad' dolga mind írásban vagyon,
Jót gondolt-el felőle, e' Világ bár zúgjon.

Méltóságos Gróf *Aszfzony Rédei Julia*,
Régi Rédei Nemzet' egyik Nemes Aga,
Igy elsőben e' Világ vólt mintegy mostoha,
Hogy szebben emelkednék Méltóságod' szarva.

Házasság által ISTEN réve Uri Házba,
És ott szép Tsemetékkal gazdagon meg-álda;
Kik közül nevedék ez az ékes Plánta,
Kinek kívánt örömét szíved el-érte ma:

Mert Gróf *Urfi Teleki Sándor'* gondolatja
Mint a' diglan repdele, mint *Noé'* galambja,

Míg

Míg
A' h
E
Szen
Minc
Es a
Ni
De v
ISTEN
A' M
Sz
Attya
Anny
Kinc
Ma
Kit I
Földi
gés
Eli
it Is
obb
fván
Ugy
jenc
jenc
leszf
Eli
léltó
Kegye
Eljen
A'
Ki új
Eljen
Öröme

Még vízek tsendesedvén olaj-fádra szálla,
A' honnan egy szép Ágat magának szakasztta.

Ez pedig ágyéknak szerelmes Magzartya,
Szemérmes, ISTEN-felő Kis-Afzizony *Julia*,
Minden ékességekből *Rebékának* mállá,
És azon Áldásoknak, úgy látszik torfossa.

Nints' Attya, nem viheti azt ő a' *Noénak*;
De viheti még élő szerelmes Anyjának,
ISTEN' próbáló tüze finom Arannyának,
A' Méltóságos Afzizony Árva *Vér Juditnak*.

Szüleitől el-válik, de bődög bujdosás;
Attya helyén lesz' Férje, Áldás után Áldás:
Annya helyett-is várja őtet Anya olly' mas,
Kinek a' me'nyi szava, annyi jó tanítás.

Maradjon jól Házában 's éljen Uri Attya,
Kit ISTEN szép időkkel és erővel álda,
Földi Felségek előtt bersüléret ada,
Gégséges testében ép elmét-is hagyja!

Éljen az édes szülő 's jól nevelő Anyja,
It ISTEN Méltóságra jó-kedvéből hozza!
Öbb szép Magzatinak-is, kikkel ékes Háza,
Ívánatos örömet életében lássa!

Ugyan ez *Bethlen* Házában a' kik benne maradnak,
Éljenek, és nőjjenek, kisdedek 's nagyobbak!
Éljenek a' Leányok! éljenek a' Fiak!
Leszszére Unokákat utáimok hagyjanak.

Éljenek a' mostani Örömmek okai,
Méltóságos Vőlegény, kegyes eszes Urfi
Kegyes emberségesnek nevét ki viseli.
Éljen a' szép Menyasszony! 's dologgal

A' *Teleki*-nagy Háznak még élő Afzi!
Ki új Házafok Párját nagy örömmel
Éljen, éltesse ISTEN! 's engedje hogy
Örömet relyesedni e' szép Házaiságba

Illyen örömek' napján örült immár tíznek,
Ágyékából származott édes Gyermekinek:
Ez vala már csak hátra, alig várta ennek
Napja örömet adjon testi szemeinek.

Majd mintegy kételkedett hogy ezt is érhesse,
E'nek pedig oka vólt hoszúzas betegsége,
Ezen kívül számtalan fok kesergetéle,
Ugy hitte, hogy míg ez lesz', ezek tézrik sírba.
Emberi gondolatnál jobb lön az ISTENÉ,
A' melly ISTEN ö tegzét nyílakkal meg-tölté,
Azon irgalmas Atya ezt is meg-engedé,
Áldását ezeknek-is hogy fejekre tenné.

A' Völegénynek pedig szerető Vérei,
Nagyra született és ment tíz Attyafiai,
Meltóságos négy Bátyya és hat jó Nénnyei,
Örömének egyaránt szíves örülői.

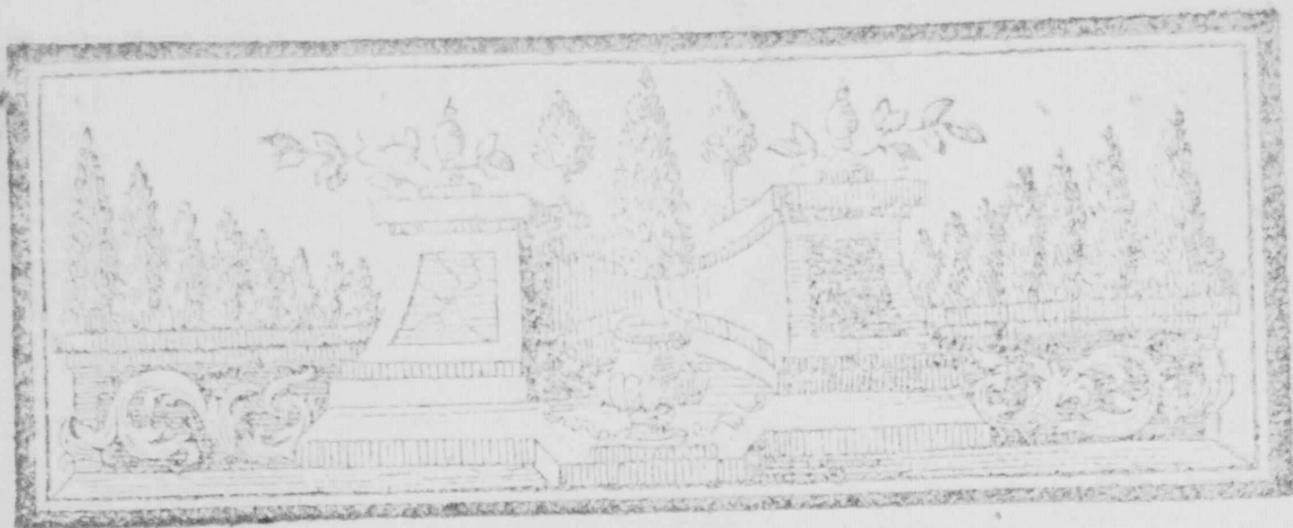
Eljenek, ezerekig el-szaporodjanak!
Ellenség' kapuj' val hogy ök bírhasanak,
ISENben vetett hittel öizve fogódjanak,
Konkoly hintő ördögire igen vigyázzanak!

A'zsomóban kötött nyíl nem törik-el könnyen;
De ha külön próbálad, szegten szeged menten.
Egygyek vagytok Vér szerént, noha tizenegygyen
Egygyelségre Vérség hív: rajta értsen minden.

V É G E.

Vége

ELSŐ BESZÉLGETÉS.

ÁBRAHÁM, ÉLIÉZER.

Ab. **M**iólta meg-hala az én édes *Sáram*,
Életem' sok baját kivél, míg élt, osztám
Egy fejemre szállott már minden nya-
Te a' mit segítesz *Éliézer* szolgám. (valyám;
Látok sok rossz példát, sok rút veszekedést,
Sok Fiútól Atya, Anya, szenved verést,
Atyafiak közt-is szörnyü ellenkezést,
Egyik másik előll kapdossa az Ős részt.
Tudod, gyermekime't én meg-osztottatám,
Többinek részeket én pénzül ki-adám,
Pisákot házamnál Örökösnek hagyám,
Tsak egyik-is méltán már nem vehet reám.
Koros ember vagyok, akartam kerülni,
Hogy én javaimon ne perelne senki;
Pisák az Örökös, a' többi menné-ki:
Nem maradt tudtomra fenn akadály semmi.
Egyaránt nem jútott, nem tehetek róla;
Pisák az Isteni Igéretnek Fija.
Az ő Magvára néz egész *Kananéa*,
O' lesz én utánnam mindenemnek Ura.
Övé minden öreg 's minden apró barnom,
Övé minden szolgám és minden szolgálóm,

Soha *Isák* oda nem megyen hogy lakják,
A'ról a' jó Leány tsak úgy gondolkozzék.
Isten ki ki-hozott a' *Tharé* házából,
Született földemből, neve szerént *Úrbél*,
Kaldeának Bálványt tisztelő Várából,
E' földet rendelte nekem jóvóltából.

Én *uzánnam* pedig én maradékomnak,
Az én ágyékomból származott *Fijamsak*:
Mi vagyok, ellenc hogy állhassak annak,
Ez helye Istentől meg-ígért *Aldásnak*.

Élié. Meg-esküszöm én-is már a' *Teremtőre*,
Isákat nem viszem *Siria* földére,
És *Kananeusok* Leányát hogy vegye,
Telyes tehetséggel ellent tartok benne.

Hanem *Felesége Isáknak* az leszzen,
Én minden örömmel igyekezem ebben,
A' kit Isten mutat *Nakhor* idejében,
Ez a' *Hitnek* feje: Isten úgy fogéjen.

Ábr. Nints' már egyéb háttá, úttádra kélzülj-el,
Végy szolgákat melléd egy-néhány tevékkel,
Az úttá valókat 's ajándékot rakd-el,
Azurán indulj-meg az Isten' hírével.

Élié. Ugy de a' mi nagyobb azt el-felejtettem
Isák akaratját még én nem értettem;
Mert ha e' jó dolgot én így véghez viszem,
'S ofztán benne hagynak, meg-esik énnékem.

Ábr. A' miket felegettz, a'tól nem kell félni
A' mit én akarok, 's néki fog tetfzeni;
Tfak kélzülj, indulj-meg, én dolgom a' többi,
Légyenek vezérid az Isten' Angyali.

MÁSODIK BESZÉLGETÉS.

Á B B A H Á M.

A' *Gazdának* felette nagy boldogsága,
Ha akad hiteles és terény szolgára;

Máské-

Másképe
Mindenü
Éliézer

Hüség
E' mell
Látok

Vagy

A' szó

Kivel

Boszfo

Né

Mert

Ki ne

Mint

Sa

Mél

Udy

Mir

Se

M

E

B

A

H

Másképen dolgának nintsen szaporája,
Mindenütt nem lehet maga szeme 's lába.

Élizerben jó szolgai jeleket,
Hűséget, hallgatást és nagy serénységet,
E' mellett pediglen szelíd emberséget;
Látok Isten-felő szép jámbor életet.

Vagyon-is illendő keménysége néki,
A' szó-fogadatlant hamar meg-is veri,
Kivel mint kell bánni, eszesen meg-nézi,
Boszszúját helytelen senkin ő nem üzi.

Nem részeges, nem kell sem kártya, sem kotzka,
Mert némelly szolgának nintsen egyéb dolga,

Ki nem esik soha kezéből a' pipa,
Mint a' györi kapu olly' füstös a' szája.

Sok, kit Ura dolga ágyból fel nem venne,
Mély-földekig kupa borért el-kísérne,
Udvarban étlen-is inkább el-henyélne,
Mint jó fizetésért dolgos házhoz menne.

Élszernek én nem hallottam szitkát,
Sem rút esküvését, sem irtózó átkát,
Más, szerettéből-is tsak szórja az attat,
Esküvés nélkül nem szólja három szavát.

Mind ezekből méltó reménységet vettem,
Betsületemre jár a' hová küldöttem;
Azért alázatos könyörgéssel kértem,
Hozza-meg javunkra az én Jó Istenem.

Isáknak-is ezen dolgot meg-jelentem,
Mert ő még nem tudja hová 's mint küldöttem,
De ha én a' dolgot elméjébe tézsem,
Mint jó szelíd Fiú készen enged nékem.

HARMADIK BESZÉLGETÉS.

ÁBRAHÁM, ISÁK.

Fiam! azt a' napot én régen kívántam,
Isten meg-mutatván, hogy én azt tudhattam,
KI

Másképen dolgának nintsen szaporája,
Mindenütt nem lehet maga szeme 's lába.

Élizerben jó szolgai jeleket,
Hüséget, hallgatást és nagy ferénységet,
E' mellett pediglen szelíd emberséget;
Látok Isten-felő szép jámbor életet.

Vagyon-is illendő keménysége néki,
A' szó-fogadatlant hamar meg-is veri,
Kivel mint kell bánni, elzefen meg-nézi,
Boszszúját helytelen senkin ő nem üzi.

Nem részeges, nem kell sem kártya, sem kotzka,
Mert némelly szolgának nintsen egyéb dolga,
Ki nem esik soha kezéből a' pipa,

Mint a' györi kapu olly' füstös a' szája.

Sok, kit Ura dolga ágyból fel nem venne,
Mély-földekig kupa borért el-kísérne,
Udvarban étlen-is inkább el-henyélne,
Mint jó fizetésért dolgos házhoz menne.

Élizernek én nem hallottam szitkát,
Sem rút esküvését, sem irtózó átkát,
Más, szerettéből-is tsak szórja az attat,
Esküvés nélkül nem szólja három szavát.

Mind ezekből méltó reménységet vettem,
Betsületemre jár a' hová küldöttem;
Azért alázatos könyörgéssel kértem,
Hozza-meg javunkra az én Jó Istenem.

Isáknak-is ezen dolgot meg-jelentem,
Mert ő még nem tudja hová 's mint küldöttem,
De ha én a' dolgot elméjébe tészem,
Mint jó szelíd Fiú készen enged nékem.

HARMADIK BESZÉLGETÉS.

ÁBRAHÁM, ISÁK.

Eljam! azt a' napot én régen kívántam,
Isten meg-mutatván, hogy én azt tudhattam,
Ki

A'kor ugyan halgat, 's osztán ki-fakalztja:
Az illy' Házafságnak ritkán van jól dolga.

Rebeka! Dolgodat hadgyad mindgyárt félbe,
Jöjj-ki egy kevéssé ide mi közinkbe.

Reb. Itt vagyok, parantsolj, kész vagyok mindenre
A' mire érkezik eröm tehetsége.

Bát. Tudod-é, e' Szolga hozzánk mi végre jött?
Tudniillik, te köztéd és az *Isák* között,
A' ki *Ábrahámnak* egy Örökösfe lött,
Házafságot köfsön, mert ISTENTől Jelt vött.

Mond-meg hát Leányom, fenki nem erőltet,
Mire bírta ISTEN ez-aránt szívedet;
Azért szöllítottunk előnkbe tégedet,
Hogy értsük magadtól magad tetszédet.

Reb. Szüléim' tetszéd, tetszédem mindenben,
Jómat kívántátok, úgy láttam eddiglen:
Most-is valamire vezérel az ISTEN,
Akaratokat tézsem mindenekben.

Bát. Szeretjük *Isák*at a' mi részünkről mi,
De magad számára néked kell szeretni:
Bizony meg-nem-úntunk Házunknál tartani,
Mint imént-is mondám, nem erőltet fenki.

Hogy reánk halasztasz, a'zal-is nem vétesz;
Mert így meg-jelented hogy betsülsz és szeretsz,
ISTENTől-is áldást reád úgy remélhetsz,
Így tsendéséget-is Lelkednek szerezhetsz.

Reb. Látom ISTEN' dolga, én-is meg-egyezek,
Kéz bé-adásommal meg-is petsételek;
Ez egy ugyan nehéz, meg-válnom tölletek;
De illik kedvelnem a' mit ti szerettek.

Bát. Így tselekszél a' mint jó Leányhoz illik:
Látod *Éliézer*, mindnyájunknak tetfizik,
ISTEN így akarta, ez *Isáknak* bírik,
El-viheted veled, ebben kedved telik.

Éhé. Tsuda körülöttem az ISTENnek dolga,
A' ki szándékomat igyen meg-áldotta,

Mit kerestek
Sok Könyö

Nints' m

Ezt a' köve

E' Gyűrűt

Vesd nyak

Leány'

E' Fűzert

Es e' Por

Jó emléke

Mert h

Kívánt H

Illik min

Es az-utá

Bát. Ré

Inafok lá

Mind ó

Töltséte

Éliéze

Rebeka

Te-is A

Lában,

Gon

Te-is

Mútaff

Mellye

ÉLIE

Él. A

Rebek

Kinc